

SPOR BİLİMLERİNDE YENİ YAKLAŞIMLAR VE MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

Editörler

Doç. Dr. Çisem ÜNLÜ
Dr. Abdulkerim ÇEVİKER

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademişyen Kitabevi AŞ'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-399-560-7	Akademişyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Spor Bilimlerinde Yeni Yaklaşımlar ve Multidisipliner Çalışmalar	47518
Editörler	Baskı ve Cilt
Çisem ÜNLÜ ORCID iD: 0000-0003-0212-2872 Abdulkerim ÇEVİKER ORCID iD: 0000-0002-6566-1251	Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü	Bisac Code
Yasin DİLMEN	SPO000000
	DOI
	10.37609/akya.2968

Kütüphane Kimlik Kartı

Spor Bilimlerinde Yeni Yaklaşımlar ve Multidisipliner Çalışmalar / editörler : Çisem Ünlü,
Abdulkerim Çeviker .
Ankara : Akademişyen Yayınevi Kitabevi, 2023.
181 s. : şekil, resim. ; 160x235 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253995607
1. Spor.

GENEL DAĞITIM

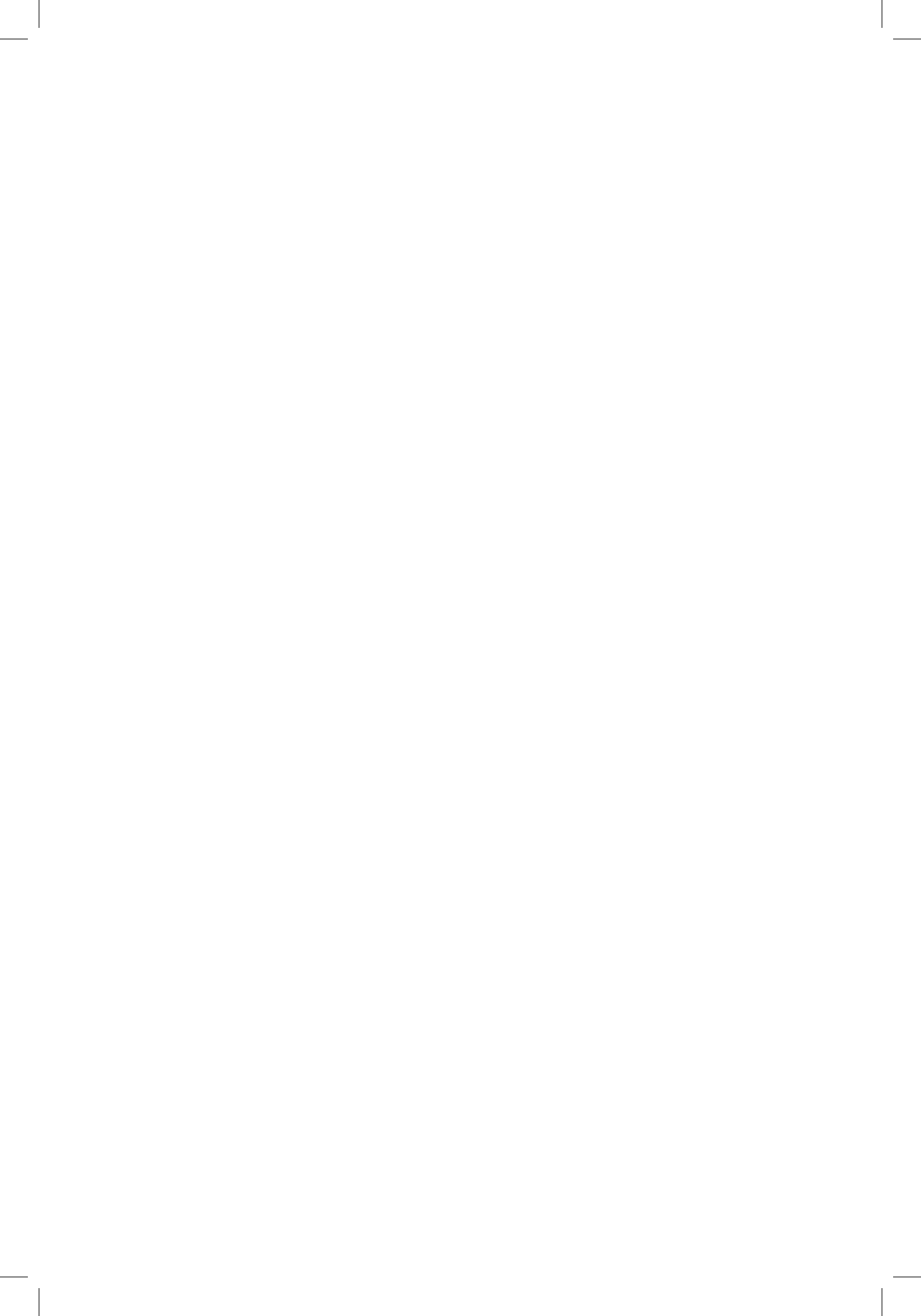
Akademişyen Kitabevi AŞ

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1	Güç, Kuvvet, Direnç Antrenmanları Üzerine Yapılmış Doktora Tezlerinde Kullanılan Antrenman Yöntemlerinin İncelenmesi	1
	<i>Abdüsselam TURGUT</i>	
Bölüm 2	Dijital Pazarlama ve Spor Yönetimi	13
	<i>Baykal KARATAŞ</i>	
Bölüm 3	Sporda Zihinsel Dayanıklılık	27
	<i>Bülent Okan MIÇOOĞULLARI</i>	
Bölüm 4	Örgütsel Sosyalleşme Sürecinde Spor	53
	<i>Çetin TAN</i> <i>Ayberk KIRDEMİR</i> <i>Suriye TAN</i>	
Bölüm 5	Spor Yönetiminde Toplam Kalite Yönteminin Kurumsallaşmaya Etkisi	73
	<i>Ejder GÜNEŞ</i>	
Bölüm 6	Popüler Kültür ve Serbest Zaman Algısı	93
	<i>Emine BAL</i>	
Bölüm 7	Muaythai Tarihi (Mücadele Ruhu)	101
	<i>Hüseyin Gazi SÖNMEZ</i>	
Bölüm 8	Denge Kavramı	121
	<i>İlkay YAZARER</i>	
Bölüm 9	Spor Eğitimi Süreci ve Eğitim	135
	<i>Ömer ZAMBAK</i>	
Bölüm 10	Olimpiyatların Serüveni: Antik Dönemden Modern Dünyaya Yolculuk...	147
	<i>Oğuzhan ALTUNGÜL</i>	
Bölüm 11	Dijital Çağda E-Spor, İnovasyon ve Modern Spor Yönetimi	165
	<i>Yunus Emre KARAKAYA</i> <i>Ömer Faruk ENGÜZEKLİ</i>	

YAZARLAR

Doç. Dr. Oğuzhan ALTUNGÜL

Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği Bölümü Spor Yönetim Bilimleri AD

Dr. Öğr. Üyesi Emine BAL

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği Bölümü Spor Yönetim Bilimleri AD

Ömer Faruk ENGÜZEKLİ

Fırat Üniversitesi, İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Sosyoloji Bölümü

Dr. Ejder GÜNEŞ

Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Doç. Dr. Yunus Emre KARAKAYA

Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi AD

Doç. Dr. Baykal KARATAŞ

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Antrenörlük Eğitimi Bölümü Antrenörlük Eğitimi AD

Ayberk KIRDEMİR

Doktora Öğrencisi, Fırat Üniversitesi

Doç. Dr. Bülent Okan MİÇOOĞULLARI

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Beden Eğitimi ve Spor AD

Dr. Hüseyin Gazi SÖNMEZ

Abdullah Gül Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi

Doç. Dr. Çetin TAN

Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi AD

Hemşire Dr. Suriye TAN

Fırat Üniversitesi Hastanesi

Yazarlar

Öğr. Gör. Dr. Abdüsselam TURGUT

Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Antrenörlük Eğitimi Bölümü Hareket ve Antrenman Bilimleri AD

Öğr. Gör. İlkay YAZARER

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlük Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

Doç. Dr. Ömer ZAMBAK

Gümüşhane Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Antrenörlük Eğitimi Bölümü Antrenörlük Eğitimi AD

Bölüm 1

GÜÇ, KUVVET, DİRENÇ ANTRENMANLARI ÜZERİNE YAPILMIŞ DOKTORA TEZLERİNDE KULLANILAN ANTRENMAN YÖNTEMLERİNİN İNCELENMESİ

Abdüsselam TURGUT¹

GİRİŞ

Dilimizde güç ve kuvvet kelimeleri eş anlamlı olarak kullanılmaktadır. Hatta Türk Dil Kurumu'na (TDK) göre güç, “Bir olaya yol açan her türlü hareket; kuvvet, fer.” şeklinde tanımlanmakta iken kuvvet kavramı da “Fiziksel güç; tüvan” şeklinde tanımlanmaktadır (TDK, 2023). Görüldüğü üzere TDK her iki kavramı da tanımlamak için diğer kavramdan faydalanmaktadır. Ancak fizik bilimi için bu kavramlar farklı anlamlar taşımaktadır. Kısaca fizik bilimine göre güç, birim zamanda yapılan iştir (E Okul, 2023). Güç hesaplamaları için “Güç = İş/Zaman = KuvvetxHız” formülü kullanılmaktadır (Wikipedia, 2023). Konunun anlaşılması için iş kavramı da tanımlanmalıdır. İş, bir cisme uygulanan kuvvet ile kuvvet doğrultusundaki yer değiştirmesinin çarpımıdır (Fizik Dersi, 2023). Kuvvet ise, cisimlerin şeklini, hareket doğrultusunu, yönünü değiştirebilen, durgun bir cismi harekete geçirebilen, hareketli bir cismi durdurabilen etki olarak tanımlanmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, 2023). Bu kavramlar incelendiğinde gücün birim zamanda yapılan iş olduğu, işin ise kuvvet ile meydana geldiği görülmektedir. Buna göre gücü artırmak için kuvvetin artırılması gerekmektedir.

Dilimizde eş anlamlı olarak kullanılan güç-kuvvet kavramı spor bilimlerinde de benzer şekilde anlaşılmaktadır. Sporda kuvvet, bir kas veya kas grubunun bir dirence karşı koyabilme yeteneği olarak tanımlanmaktadır (Günay ve ark., 2017). Kuvveti geliştirmek için yapılan kuvvet antrenmanları; kas boyutunda, kuvvetinde ve gücünde artışlara neden olan bir uyarıcıdır (Çetin ve ark., 2022). Diğer bir çalışma konumuz direnç antrenmanı ise; özellikle kas kuvvetini, gücünü ve hızını, hipertrofiyi, yerel kas dayanıklılığını, motor performansını, dengeyi ve

¹ Öğr. Gör. Dr., Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Antrenörlük Eğitimi Bölümü Hareket ve Antrenman Bilimleri AD, abdusselamturgut@hitit.edu.tr, ORCID iD: 0000-0001-8472-9824

Güç, Kuvvet, Direnç Antrenmanları Üzerine Yapılmış Doktora Tezlerinde Kullanılan Antrenman Yöntemlerinin İncelenmesi

hangi antrenman yöntemini kullanıldığı hakkında yorum yapılamamıştır.

Yılmaz (2023), “Eksantrik ve konsantrik kasılma türlerinde uygulanan farklı tekrar sayılarına dayalı kuvvet antrenmanı metodunun bazı fiziksel parametrelere etkisi” isimli çalışmasında, araştırma grubuna 8 hafta, haftada 3 gün uygulanan antrenman programında 4 set x 8 tekrar ve 4 set x 8 tekrar/her setin ardından 2-3 tekrar ekzantrik kasılma uygulamış ve etkilerini incelemiştir. Söz konusu çalışmada 4 set x 8 tekrar ile uygulanan antrenmanlarda **tekrar yönteminin** uygulandığı, 4 set x 8 tekrar/her setin ardından 2-3 tekrar ile uygulanan antrenmanlarda ise **AMRAP yönteminin** uygulandığı anlaşılmaktadır.

SONUÇ

Çalışmamız ile bazı araştırmaların birden fazla yöntem ile tasarlandığı görülmüştür. Toplamda AMRAP Yöntemi ile 1 çalışma, aquatik antrenman ile 1 çalışma, dairesel antrenman yöntemi ile 1 çalışma, EMS yöntemi ile 1 çalışma, izometrik yüklenme yöntemi ile 1 çalışma, küme set yöntemi ile 1 çalışma, oklüzyon yöntemi ile 1 çalışma, pliometrik antrenman ile 1 çalışma, pramidal yöntem ile 5 çalışma, tek set yöntemi ile 2 çalışma, tekrar yöntemi ile 15 çalışma yapıldığı görülmüştür. 2 çalışmada kullanılan antrenman yöntemi, çalışmalarda kullanılan set ya da tekrar sayıları hakkında bilgi olmaması sebebiyle tespit edilememiştir.

KAYNAKLAR

- Akkaya, C.C., Duran, B., Düzgün, M., & Ege, İ. (2022). 8-10 yaş tenisçilerde 8 haftalık dairesel antrenmanın sürat, çabukluk ve çeviklik parametreleri üzerine etkisi. *Uluslararası İnsan ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 7 (4), 306-316.
- Andre, H. (2021). *Direnç egzersizlerinde tekrar süresinin kas kuvveti ve hipertrofisine etkileri*. Doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Atalağ, O. (2012). *Rüzgar sörfündeki aktif kas gruplarının kabloşuz EMG yöntemiyle belirlenmesi ve 8 haftalık kuvvet antrenmanının sörf performansına etkisi*. Doktora tezi, Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Başar, M.A. (2023). *Farklı relatif yük ve tutuş tekniklerinin unilateral güç egzersizi kinetik ve kinematığı üzerine etkisi*. Doktora tezi, Haliç Üniversitesi Lisans Üstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Berk, Y. (2023). Farklı antrenman eğitimi alan bireylerde kuvvet gelişimi ve zorlanma düzeyinin incelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 6 (1), 121-131.
- Borreani, S., Colado, Juan C., Calatayud, J., Pablos, C., Moya-Nájera, D., & Travis Triplett, N. (2014). Aquatic resistance training: Acute and chronic effects. *Strength and Conditioning Journal*, 36 (3), 48-61.
- Bostan, G. (2022). *Farklı direnç egzersizlerinin kas hipertrofisi üzerine etkileri*. Doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Boyacı, A. (2023). *Genç elit kadın sporcularda direnç temelli kuvvet antrenmanı esnasında farklı set yapılarının metabolik, mekanik ve nöromusküler parametrelere etkisi*. Doktora tezi, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Büyükipçekçi, S. (2015). *Maksimal kuvvet antrenmanı yapan genç erkeklerde arı sütü+bal karışımının bazı hormonlar üzerine etkileri*. Doktora tezi, Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Cihan, H. (2002). *Maksimal kuvvet antrenmanlarının bileteral deficit üzerine etkisinin araştırılması*. Doktora tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Çakır Atabek, H. (2012). *Şiddeti giderek artan direnç egzersizin oksidatif stres üzerine etkisinin direnç egzersiz antrenmanı yapan ve yapmayan bireylerde incelenmesi*. Doktora tezi, Anadolu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Çankaya, T. (2012). *İzometrik, konsentrik ve eksentrik kontraksiyonlarla yapılan direnç egzersizleri sonrası toparlanma sürecinde kas hasarı ve EMG cevaplarının incelenmesi*. Doktora tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Çetin, O., Kaya, S., Sungur, Y., & Demirtaş, B. (2022). Direnç Antrenmanlarına Güncel Yaklaşım: Hız Temelli Antrenman: Geleneksel Derleme. *Türkiye Klinikleri Spor Bilimleri Dergisi*, 14(1), 124-134.
- E Okul TV. (2023). Güç Tanımı, Güç Konu Anlatımı ve Çözümlü Örnekler, Erişim Adresi: <https://www.eokultv.com/guc-konu-anlatimi-ve-cozumlu-ornekler/4352>
- Ersöz, Y. (2017). *Unilateral ve bilateral direnç egzersizlerinin akut hormonal etkileri*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Esen, H. (2014). *Farklı yüklenme şiddetindeki direnç egzersiz programlarının pre-menopozal kadınlarda ykl-40, matrix gla protein, hsC-reaktif protein, 8-izoprostaglandin f2α, 8-hidroksi-2'-deoksiguanozin düzeyleri üzerine etkileri*. Doktora tezi, Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Manisa.
- Fizik Dersi. (2023). İş tanımı, İş nedir? Tanım, örnek sorular ve çözümleri, Erişim Adresi: <https://fizikdersi.gen.tr/is-nedir-tanim-ornek-sorular-cozumleri/>
- Günay, M., Şıktar, E., & Şıktar E. (2017). *Antrenman bilimi*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Gürol, B. (2013). *İzometrik kuvvet antrenmanı programı sonrası basketbolda serbest atışın kinetik ve kinematik analizi*. Doktora tezi, Anadolu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Haff, G.G., Hobbs, R., Haff, E.E. Sands, W.A., Pierce, K., & Stone, M., (2008). Cluster training: A novel method for introducing training program variation. *Strength and Conditioning Journal*, 30 (1), 67-76.
- International Association of Strength and Conditioning (2023). 7 Most Important Resistance Training Systems, Erişim Adresi: <https://iascfitness.org/6-most-important-resistance-training-systems/>
- Jhonson, B.A., Salzberg, C.L., & Stevenson, D.A. (2011). A systematic review: Plyometric training programs for young children. *Journal of Strength and Conditioning Research*, 25 (9), 2623-2633,
- Kamiş, O. (2022). *6 haftalık kan akışı kısıtlamalı direnç egzersizinin sağlıklı erkek bireylerde hamstring kas kalınlığı ve kuvvetine etkisi*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kızılay, F. (2018). *Farklı tempolarda yapılan direnç egzersizlerinin seçilmiş sitokin, hormon ve kas hasarı parametreleri üzerine etkileri*. Doktora tezi, İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

Güç, Kuvvet, Direnç Antrenmanları Üzerine Yapılmış Doktora Tezlerinde Kullanılan Antrenman Yöntemlerinin İncelenmesi

- Kraemer, W. J., & Ratamess, N. A. (2004). Fundamentals of resistance training: progression and exercise prescription. *Medicine and Science in Sports and Exercise*, 36 (4), 674–688.
- Lorenz, S.S., Bailey, L., Wilk, K.E., Mangine, R.E., Head, P., Grindstaff, T.L., & Morrison, S. (2021). Blood flow restriction training. *Journal of Athletic Training*, 6 (9), 937–944.
- Manske, R.C., & Reiman, M.P. (2007). Muscle weakness. In Cameron, M.H., & Monroe, L.G. (Eds), *Physical Rehabilitation: Evidence-Based Examination, Evaluation, and Intervention*, 64–86.
- Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü. (2023). Kuvvet tanımı, Kuvvet kavramı, Erişim Adresi: <https://ogmmateryal.eba.gov.tr/panel/panel/EKitapUniteOnizle.aspx?Id=155&sayfa=132>.
- MT. Hood Comunity College (2023). Resistance Training Systems, Erişim Adresi: <https://mhcc.pressbooks.pub/hpe172/chapter/resistance-training-systems/> (19.11.2023, 2.03).
- Ongun, M.A. (2010). *Yüzme sporunda su içinde yapılan farklı direnç egzersizlerinin kan laktat kinetiklerine etkileri*. Doktora tezi, Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Öktem, U., & Akın, M. (2022). Sedanter kadınlarda elektriksel kas uyarımı (EMS) ve geleneksel antrenmanın kuvvet kazanımı ve antropometrik özellikler üzerine etkisinin incelenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17 (1), 70-79.
- Özmen, T. (2011). *Tekerlekli sandalye basketbol oyuncularında kuvvet antrenmanının etkisi*. Doktora tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Pekünlü, E. (2012). *Direnç antrenmanı araştırmalarında denk gruplar oluşturmak için kullanılan rastgeleleştirme yöntemine eleştirel bir yaklaşım: Yorgunluk katsayısına bağlı eşleme yöntemi*. Doktora tezi, Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Ribeiro, A. S., Schoenfeld, B. J., Fleck, S. J., Pina, F. L. C., Nascimento, M. A., & Cyrino, E. S. (2017). Effects of traditional and pyramidal resistance training systems on muscular strength, muscle mass, and hormonal responses in older women: A randomized crossover trial. *Journal of Strength And Conditioning Research*, 31(7), 1888–1896.
- Şahin, G. (2008). *Diz osteoartritli hastalarda kuvvet antrenmanının fonksiyonel performans ve sensorimotor değişkenler üzerine etkisi*. Doktora tezi, Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Topal, D. (2022). *İki farklı direnç antrenmanının basketbola özgü performans parametreleri üzerine etkisinin karşılaştırılması*. Doktora tezi, Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Turgut, A. (2021). *Farklı direnç egzersiz programlarının bazı fiziksel ve fizyolojik parametrelere etkilerinin karşılaştırılması*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Türk Dil Kurumu (2023). Güç, kuvvet tanımı, Erişim Linki: <https://sozluk.gov.tr/>
- Wikipedia (2023). Güç formülü, Güç (fizik), Erişim Adresi: [https://tr.wikipedia.org/wiki/G%C3%BC%C3%A7_\(fizik\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/G%C3%BC%C3%A7_(fizik))
- Yalçinkaya, N. (2023). *Boksörlerde kuvvet antrenmanı ile alınan magnezyumun vücut kompozisyonu, sportif performans, nörotransmitterler ve stres hormonuna etkisi*. Doktora tezi, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sakarya.
- Yılmaz, S. (2023). *Eksantrik ve konsantrik kasılma türlerinde uygulanan farklı tekrar sayılarına dayalı kuvvet antrenmanı metodunun bazı fiziksel parametrelere etkisi*. Doktora tezi, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Bölüm 2

DİJİTAL PAZARLAMA VE SPOR YÖNETİMİ

Baykal KARATAŞ¹

SPOR YÖNETİMİNE GİRİŞ

Son 50 yılda, spor örgütlenmesinin ve organizasyonlarının sayısının artması ile spor yönetimi önemli bir gelişme göstermiştir (Basım ve Argan, 2009). Spor yönetimi, sporcu-yönetici ayrımı ile karakterize edilen hiyerarşik bir otoriter düzenlemeyle, spor faaliyetlerinin yürütülmesini sağlayan bir makine olarak nitelendirilebilir (Fişek, 1983). Spor yönetimi, genel yönetimin bir parçası olduğu için genel yönetimden ayrılamaz. Başka bir ifadeyle, spor yönetimi, genel yönetim ilkelerinin, yönetim yöntemlerinin ve kurallarının spor alanında uygulandığı bir alandır. Temel amacı, spor faaliyetlerinin akılcı ve bilimsel bir şekilde yürütülmesi için yeni yollar bulmak ve bunları genel ilkeler çerçevesinde uygulamaya koymaktır. Bunun yanı sıra, spor yönetimi, spor alanı ile ilgili kararların ve hedeflerin uygulaması için yapılan faaliyetleri de inceler. Sporun gelişmesi için, tüm hedeflerin ve amaçların gerçekleştirilmesi için örgütlenmenin yanı sıra, sorunların tarafsız bir bakış açısıyla ele alınması, yenilikçilik, liderlik ve liderlik yaklaşımlarının bilimsel verilere dayandırılması gerekmektedir. Stratejik doğrultuların gerçeklerle uyumlu olması, kültür ve değerlere önem veren yetenekli spor yöneticilerinin varlığı da önemlidir. Bu faktörler, sporun kalkınması için büyük önem taşımaktadır (Bayındır, 2020; Bal-Turan., vd., 2019). Ayrıca, mevcut beden eğitimi ve spor programlarının iyileştirilmesi, insan kaynağı ihtiyacının karşılanması ve eğitimi, spor ile ilgili kurum ve tesislerin sevk ve idaresi ve bu yerlerin denetimi gibi konuları da kapsamaktadır (Ekenci ve İmamoğlu, 2002). Stewart ve Smith (1999), spor organizasyonlarının yönetimine özgü benzersiz özelliklerin, belirli yönetim tekniklerinin uygulanmasını gerektirdiği konusunda bilgi sağladığını ortaya koymaktadır. Sporun insanlar arasında irrasyonel tutkular oluşturması, spor takımları, yarışmalar veya sporculara duyulan hayranlık gibi sembolik öneme sahip başarı ve performans sonuçları gibi diğer alanlarda

¹ Doç. Dr., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Antrenörlük Eğitimi Bölümü Antrenörlük Eğitimi AD, bkaratas@agri.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-0410-4312

KAYNAKÇA

- Akar, E., & Kayahan, C. (2007). *Elektronik Ticaret ve Elektronik İş. İstanbul*, 1. Basım: Nobel Yayın
- Alan, A. K., Kabadayı, E. T. ve Erişke, T. (2018). İletişimin Yeni Yüzü: Dijital Pazarlama Ve Sosyal Medya Pazarlaması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(66), 493-504.
- Andreevna P.A., “Контент-маркетинг как инструмент повышения доверия к компании пищевой промышленности”, (*Bir gıda endüstrisi şirketine güveni artırmak için bir araç olarak içerik pazarlaması*), St.Petersburg, 2018, s.11.
- Argan, M. ve Tokay Argan, M. (2006). Viral Pazarlama veya İnternet Üzerinde Ağızdan Ağıza Reklam: Kuramsal Bir Çerçeve. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 2: 231-250.
- Babu, S. (2018, Ekim 20). *A Beginners Guide to Digital Marketing*. Suresh Babu: https://medium.com/@sureshbabu_/a-beginners-guide-to-digital-marketingd24b34149105 adresinden alındı
- Bal-Turan., & Gülşen, D. B. A. (2023). Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman İlgilenimleri ile Sosyal ve Duygusal Yalnızlık İlişkisinin İncelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 635-646.
- Bal-Turan., E., Gülşen, D. B. A., & Bilaloğlu, M. (2019). Kadın çalışanların yaşam doyumu ile boş zaman engelleri arasındaki ilişki: Akdeniz Üniversitesi örneği. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 4(1), 104-114.
- Basım N. ve Argan M., (2009). *Spor Yönetimi*. Detay Yayınları, Ankara
- Bayındır, M. (2020). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin liderlik yönelim davranışların araştırılması: İstanbul Gelişim Üniversitesi örneği. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 260-268.
- Buyrukoğlu, E. (2022). *Dijital Pazarlama ve Spor*. 4.Bölüm. Ed. Geri, S ve Öntürk, Y. (2020). *Spor Bilimleri Araştırmaları*, Ankara: Gazi Kitabevi.
- Chaffey, D., Smith, P. R. ve Smith, P. R. (2013). *eMarketing eXcellence: Planning and optimizing your digital marketing*. Routledge.
- Cho H, Joo D, Chi CG, 2019. Examining nostalgia in sport tourism: The case of US college football fans. *Tourism Management Perspectives*, 29, 97-104.
- Çavuşoğlu SB, 2011. Spor Pazarlamasında Ünlü Sporcu Kullanımı. *Uluslar Arası Hakemli Akademik Sosyal Bilimler Dergisi*. Temmuz-Ağustos-Eylül Sayısı, 1(1), 165-180.
- Devicioğlu S, 2005. Türkiye’de spor sektörü stratejilerinin geliştirilmesi. *Verimlilik Dergisi*, 2 (0), 117-134.
- Ekenci, G., ve İmamoğlu, A. F. (2002). *Spor İşletmeciliği*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Fişek, K. (1998). *Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Dünyada ve Türkiye’de Spor Yönetimi*. Bağırğan Yayınevi, Ankara
- Gammelsæter H, 2021. Sport is not industry: bringing sport back to sport management. *European Sport Management Quarterly*, 21(2), 257-279.
- Hofacker, C. F., De Ruyter, K., Lurie, N. H., Manchanda, P. ve Donaldson, J. (2016). Gamification And Mobile Marketing Effectiveness. *Journal of Interactive Marketing*, 34: 25-36.
- Hüseyinzada, E. (2018). *Online Alışveriş Sitelerinin Kullanım Kolaylığının Müşteri Memnuniyetine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Mataruna-Dos-Santos LJ, Faccia A, Helú HM, Khan MS, 2020. *Big Data Analyses and New Technology Applications in Sport Management, an Overview. In Proceedings of the 2020 International Conference on Big Data in Management* (pp. 17-22).

- Mckambley J., “The first ever banner ad: why did it work so well?// The Guardian”, <https://www.theguardian.com/medianetwork/medianetworkblog/2013/dec/12/first-ever-banner-ad-advertising>, (access date: 09.04.2019)
- Öntürk, Y. (2020). *Spor ve Para*. 3. Bölüm. Ed. Hasan Şahan. Adil Oyun ve Spor, Ankara: Gece Akademi.
- Özdemir, S. İ. (2018). *Dijital Pazarlamada Elde Et Yönteminde Markalar Ne Kadar Başarılı?* Branding Türkiye: Dijital Pazarlamada Elde Et Yönteminde Markalar Ne Kadar Başarılı?
- Pizzo AD, Baker BJ, Jones GJ, Funk DC, 2020. Sport experience design: Wearable fitness technology in the health and fitness industry. *Journal of Sport Management*, 35(2), 130-143.
- Smith, K. L. (2007, Ekim 5). *What is Digital Marketing? New Marketing*: http://digitalmarketing101.blogspot.com/2007_09_30_archive.html adresinden alındı
- Smith, K. T. (2011). Digital Marketing Strategies That Millennials Find Appealing, Motivating, Or Just Annoying. *Journal of Strategic Marketing*, 19(6): 489-499.
- Stewart, R. & Smith, A. (1999) *The special features of sport*. *Annals of Leisure Research*, 2, 87-99.
- Sunay, H. (2017). *Spor yönetimi*. Ankara: Gazi Kitapevi.
- Sweetwood, A. (2016, Ekim 5). *Roles Every Marketing Organization Needs Now*. Harvard Business Review : <https://hbr.org/2016/10/4-roles-every-marketing-organization-needs-now> adresinden alındı.
- Taken Smith, K. (2012). Longitudinal Study Of Digital Marketing Strategies Targeting Millennials. *Journal of Consumer Marketing*, 29(2): 86-92.
- Theodora, N. (2021). Relationship Between Integrated Marketing Communication and Brand Equity. *International Journal of Social Science and Business*, 5(2): 278- 283.
- Todor, R. D. (2016). Blending Traditional And Digital Marketing. *Bulletin of the Transilvania University of Brasov. Economic Sciences Series V*, 9(1): 51.
- Vasilyeva E.V., “Цифровой маркетинг как ключевой элемент маркетинговых коммуникаций нового поколения”, (*Pazarlama iletişiminin önemli bir unsuru olarak dijital pazarlama yeni nesil*), Tomsk, 2019, 51.
- Wardini, J. (2020, January 21). *5 Key Elements of Digital Marketing in Business*. Pacific54: <https://www.pacific54.com/blog/key-elements-of-digital-marketing-inbusiness/>, 12.06.2021
- We Are Social. (2020). *Digital 2020*: <https://wearesocial.com/digital-2020> adresinden alındı
- Wymbs, C. (2011). Digital Marketing: The Time For A New “Academic Major” Has Arrived. *Journal Of Marketing Education*, 33(1): 93-106.

Bölüm 3

SPORDA ZİHİNSEL DAYANIKLILIK

Bülent Okan MİÇOOĞULLARI¹

GİRİŞ

Zihinsel dayanıklılık araştırmalarına olan ilginin artmasından bu yana 2002'de (Jones ve ark.) tarafından yapılan ufuk açıcı bir makale ile araştırmacılar zihinsel dayanıklılığın farklı yönleriyle ilgili çok şey öğrendiler. Ancak tüm bu araştırma ilgisine rağmen akıllarda dolaşan birçok cevapsız soru ve eldeki bilgilerin yetersizliğinden dolayı oluşan bilgi karmaşası mevcuttur. Örneğın; zihinsel ve fiziksel dayanıklılık arasındaki ilişki, zihinsel dayanıklılık ve zihinsel sağılık, farklı zihinsel dayanıklılık türleri ve zihinsel dayanıklılığın ölçümü ve tanımı gibi. Bu bölüm içerisinde zihinsel dayanıklılığının spor ve egzersiz literatürlerinin içindeki mevcut durumu tartışılacak ve odak noktalardan bir tanesi de uygulama boyutunda farklı disiplinlerde zihinsel dayanıklılık ile ilgili bilinmeyenleri tartışmak ile gelecekteki araştırmalar için potansiyel süreçler irdelenmeye çalışılacaktır.

Zihinsel Dayanıklılık ve Spor

Crum (2022), řu ana kadar elit dergilerde yayınlanmış 76 bilimsel makaleyi incelediğı meta analiz çalışmasında zihinsel dayanıklılık ve sportif performans arasındaki ilişkiyi ve derecesini incelemiştir. Crum çalışmasında üç ana araştırma sorusuna cevap bulmaya çalıştı: (1) zihinsel dayanıklılık ile atletik performans arasındaki ilişki nedir ?, (2) ilişkinin büyüklüğü, zihinsel dayanıklılığın nasıl tanımlandığına ve ölçüldüğüne bağılı olarak değışir ve (3) ilişkinin büyüklüğü konuya ve çalışmaya değışkenlerine göre değışir mi? Bu soruları cevaplamaya çalışırken, bu meta-analiz çalışmasının zihinsel dayanıklılık olgusu içindeki en kapsamlı veri ve kanıtları bir araya getirdiğini ve özetlediğini bildirmiştir.

Zihinsel dayanıklılık ve sportif performans arasındaki ilişki istatistiksel anlamda bireysel çalışmalarda düşük oranlarda da görölse de yan yana getirilmiş sonuçlara hem de kümülatif etkilere dikkatli bir şekilde bakıldığında çok ciddi

¹ Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü
Beden Eğitimi ve Spor AD, okanmicoogullari@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-5258-5766

KAYNAKLAR

- Bernier, M., Thienot, E., Codron, R., & Fournier, J. F. (2009). Mindfulness and acceptance approaches in sport performance. *Journal of Clinical Sport Psychology*, 3, 320-333. doi:10.1123/jcsp.3.4.320
- Birrer, D., & Morgan, G. (2009). Psychological skills training as a way to enhance an athlete's performance in high-intensity sports. *Journal of Social Psychology*, 222-232.
- Bull SJ, Shambrook CJ, James W, Brooks JK (2005). Towards an Understanding of Mental Toughness in Elite English Cricketers. *Journal of Applied Sport Psychology*, 17(3), 209-227.
- Clough, P., Earle, K., & Sewell, D. (2002). *Mental toughness: the concept and its measurement*. In I. Cockerill (Ed.), *Solutions in sport psychology* (pp. 32-45). London: Thomson.
- Connaughton, D., Wadey, R., Hanton, S., & Jones, G. (2008). The development and maintenance of mental toughness: Perceptions of elite performers. *Journal of Sports Sciences*, 26, 83-95.
- Connaughton, D., Thelwell, R., & Hanton, S. (2011). *Mental toughness development: Issues, practical implications and future directions*. In D. Gucciardi & S. Gordon (Eds.). *Mental toughness in sport: Developments in theory and research*. Oxford, England, Routledge.
- Coulter, T.J., Mallett, C.J., & Gucciardi, D.F. (2010). Understanding mental toughness in Australian soccer: Perceptions of players, parents, and coaches. *Journal of Sports Sciences*, 28, 699 - 716.
- Crum, A. (2022). *The Science of mindsets for health and performance*, podcast Huberman lab.
- Crust, L. & Clough, P. J. (2005). Relationship between mental toughness and physical endurance. *Perceptual & Motor Skills*, 100, 192-194.
- Crust, L. (2007). Mental toughness in sport: A review. *International Journal of Sport & Exercise Psychology*, 5(3), 270-290.
- Crust, L. (2008). A review and conceptual re-examination of mental toughness: Implications for future researchers. *Personality and Individual Differences*, 45(7), 576-583.
- Crust, L., & Azadi, K. (2010). Mental toughness and athletes' use of psychological strategies. *European Journal of Sport Science*, 10(1), 43-51.
- Dienstbier R. A. (1989) Arousal and physiological toughness: implications for mental and physical health. *Psychological Review*, 96, 84-100.
- Drees M., Mack M. (2012) An examination of mental toughness over the course of a competitive season. *Journal of Sport Behavior*, 35: 377-386.
- Durand-Bush, N., & Salmela, J. H. (2002). The development and maintenance of expert athletic performance: perceptions of world and Olympic champions. *Journal of Applied Sport Psychology*, 14, 154-171.
- Fletcher, D., & Fletcher, J. (2005). A meta-model of stress, emotions and performance: Conceptual foundations, theoretical framework, and research directions. *Journal of Sports Sciences*, 23, 157-158.
- García R. F., Villa R. S., Cepeda N. T., Cueto E. G., Montes J. M. G. (2004). Efecto de la hipnosis y la terapia de aceptación y compromiso (ACT) en la mejora de la fuerza física en piraguistas. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 4, 481-493.

- Germer, C. K. (2005). *Mindfulness: What is it? What does it matter?* In C. Germer, R. Siegel & P. Fulton (Eds.), *Mindfulness and psychotherapy*. New York, NY: Guilford Press.
- Gould, D., Hodge, K., Peterson, K., & Petlichkoff, L. (1987). Psychological foundations of coaching: Similarities and differences among intercollegiate wrestling coaches. *The Sport Psychologist*, 1, 293–308.
- Gould, D., Dieffenbach, K., & Moffett, A. (2002). Psychological talent and its development in Olympic champions. *Journal of Applied Sport Psychology*, 14, 177–210.
- Gucciardi, D. F., & Gordon, S. (2009). Construing the athlete and exerciser: Research and applied perspectives from personal construct psychology. *Journal of Applied Sport Psychology*, 21(Suppl. 1), S17–S33.
- Gucciardi, D. F., Gordon, S., & Dimmock, J. A. (2009a). Advancing mental toughness research and theory using personal construct psychology. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 2, 54–72.
- Gucciardi, D. F., Gordon, S., & Dimmock, J. A. (2009b). Development and preliminary validation of a mental toughness inventory for Australian football. *Psychology of Sport and Exercise*, 10, 201–209.
- Hardy, L., Jones, J., & Gould, D. (1996). *Understanding psychological preparation for sport: Theory and practice of elite performers*. John Wiley & Sons, Inc. US.
- Hardy, L., Bell, J., & Beattie, S. (2014). A neuropsychological model of mentally tough behavior. *Journal of Personality*, 82, 69e81. <http://dx.doi.org/10.1111/jopy.12034>.
- Holland, M.J.G., Sharp, L., Woodcock, C., Cumming, J., & Duda, J.L. (2010b). Validity and reliability of the Behavioral Regulation in Sport Questionnaire (BRSQ) with youth athletes. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 32, s175–s176.
- Horsburgh, V. A., Schermer, J. A., Veselka, L., & Vernon, P. A. (2009) A behavioural genetic study of mental toughness and personality. *Personality and Individual Differences*, 46(2), 100–105.
- Jones, G., Hanton, S., & Connaughton, D. (2002). What is this thing called mental toughness? An investigation with elite performers. *Journal of Applied Sport Psychology*, 14, 211 – 224.
- Jones, G., Hanton, S., & Connaughton, D. (2007). A framework of mental toughness in the world's best performers. *The Sport Psychologist*, 21, 243–264.
- Kobasa, S. C. (1979). Stressful life events, personality, and health: An inquiry into hardiness. *Journal of Personality and Social Psychology*, 37, 1–11.
- Levy, A. R., Polman, R. C. J., Clough, P. J., Marchant, D. C., & Earle, K. (2006). Mental toughness as a determinant of beliefs, pain, and adherence in sport injury rehabilitation. *Journal of Sports Rehabilitation*, 15, 246–254.
- Loehr, J. E. (1982). *Athletic excellence: Mental toughness training for sport*. New York: Plume.
- Loehr, J. E. (1995). *The new toughness training for sports*. New York: Plume.
- Lutkenhouse, J. M. (2007). The case of jenny: A freshman collegiate athlete experiencing performance dysfunction. *Journal of Clinical Sport Psychology*, 1, 166–180. doi:10.1123/jcsp.1.2.166.
- MacNamara, Á., Button, A. ve Collins, D. (2010). The role of psychological characteristics in facilitating the pathway to elite performance part 1: Identifying mental skills and behaviors. *The Sport Psychologist*, 24(1), 52–73.

- Maddi, S. R., & Hess, M. J. (1992). Personality hardiness and success in basketball. *International Journal of Sport Psychology*, 23, 360-368.
- Maddi, S.R., Brow, M., Khoshaba, D.M., & Viatkus, M. (2006a). Relationship of Hardiness and religiousness to depression and anger. *Counselling Psychology Journal Practice and Research*. 58, 148-161.
- Mahoney J., Gucciardi D., Ntoumanis N., Mallett C. (2014) Mental toughness in sport: Motivational antecedents and associations with performance and psychological health. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 36: 281-292.
- Mattie, P., & Munroe-Chandler, K. J. (2012). Examining the relationship between mental toughness and imagery use. *Journal of Applied Sport Psychology*, 24(2), 144-156. doi:10.1080/10413200.2011.605422.
- Middleton, S. C., Marsh, H. W., Martin, A. J., Richards, G. E., Savis, J., Perry, C., (2004). The psychological performance inventory: is the mental toughness test enough? *International Journal of Sport Psychology*, 35, 91-108.
- Moore, Z. E. (2009). Theoretical and empirical developments of the mindfulness-acceptance-commitment (MAC) approach to performance enhancement. *Journal of Clinical Sports Psychology*, 4, 291-302.
- Nicholls, A.R., Polman, R. C.J., Levy, A., & Backhouse, S.H. (2008). Mental toughness, optimism, and coping among athletes. *Personality and Individual Differences*, 44, 1182-1192.
- Nicolas, M., Gaudreau, P., & Franche, V. (2011). Perception of coaching behaviors, coping, and achievement in a sport competition. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 33(3), 460-468.
- Nideffer, R. M. (2007). *Reliability and validity of the Test of Attentional and Interpersonal Style (TAIS) concentration scales*. In D. Smith & M. Bar-Eli (Eds.), *Essential readings in sport and exercise psychology* (pp. 265-277). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Sage, G. (1977) *Introduction to Motor Behavior: A Neurophysiological Approach*. 2nd edition. Reading, Massachusetts: Addison-Wesley.
- Seaward, B. L. (2017). *Managing stress*. Jones & Bartlett Learning.
- Sheard, M. (2009) A cross-national analysis of mental toughness and hardiness in elite university rugby league teams. *Perceptual & Motor Skills*, 109, 213-223.
- Sheard, M., Golby, J., & van Wersch, A. (2009). Progress toward construct validation of the Sports Mental Toughness Questionnaire (SMTQ). *European Journal of Psychological Assessment*, 25(3), 186-193.
- Sheard, M., & Golby, J. (2010) Personality hardiness differentiates elite-level sport performers. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 8, 160-169.
- Thelwell, R., Weston, N., & Greenlees, I. (2005). Defining and understanding mental toughness within soccer. *Journal of Applied Sport Psychology*, 17, 326-332.
- Weinberg, R. S., Gould, D. (2014). *Foundations of sport and exercise psychology* (6th ed.). Human Kinetics.

Bölüm 4

ÖRGÜTSEL SOSYALLEŞME SÜRECİNDE SPOR

Çetin TAN¹
Ayberk KIRDEMİR²
Suriye TAN³

GİRİŞ

Faaliyet gösteren tüm kuruluşlar hedeflerine ulaşabilmek için çeşitli politikalar izlemektedir. Bu politikalar kuruluşların sürekliliği içinde büyük önem arz etmektedir. Kuruluşların başarısının işi yapan çalışanlara bağlı olduğunu söylemek mümkündür. Çalışanlar her ne kadar uyum içerisinde ve verimli bir şekilde çalışırsa örgütün başarısı da buna paralel olarak artış gösterecektir. Örgüt çalışanlarının uyum içerisinde ve verimli çalışmasında “örgütsel sosyalleşme” çok önemli bir rol oynamaktadır.

Örgütsel sosyalleşme, kişinin örgütteki rolüne ilişkin davranış ve tutumları öğrenme sürecidir. Örgüte yeni katılan birey, içerisinde bulunduğu yapılanmanın etkili bir çalışanı olmak istiyorsa örgütün değerlerini kabul etmesi ve diğer çalışanlarla uyumlu bir şekilde hareket etmesi gerekmektedir (Morrison, 1993: 78). Örgütsel sosyalleşme sürecinin başarılı bir şekilde tamamlanması, örgütün hedeflerine ulaşma durumunu ve işleyişini doğrudan etkileyecektir. Spor, örgütsel sosyalleşme sürecinin başarılı bir şekilde tamamlanmasında etkili olabilecek niteliktedir.

Sporun, sosyal boyutu ve sosyalleşmeye olan etkisi yadsınamayacak düzeydedir. Sosyalleşme, toplumun bir üyesi olan ya da üyesi olması istenen bireylerin, görevleri yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyulan değerlerin, bilgilerin ve becerilerin öğretilme sürecini ifade etmektedir (Akşit, 2020). Sosyalleşme ailede başlayan toplumsal bir olgudur. Aile içerisinde başlayan sosyalleşme, daha sonraki süreçlerde sosyal kurumlar aracılığıyla devam eder. Sosyalleşme, devam

¹ Doç. Dr., Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi AD, cettan889@hotmail.com, ORCID iD: 0000-003-1864-4472

² Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Doktora Öğrencisi, kirdemirayberk@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-1700-859X

³ Hemşire Dr., Fırat Üniversitesi Hastanesi, stan@firat.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-4954-3386

Spor müsabakalarının önceden belirlenmiş kurallara göre gerçekleştirilmesi kişiye kurallara uymalarının gerekli olduğunu öğretecektir. Bu durum çalışanların örgüt içerisindeki kurallara uymaları konusunda da yardımcı olacak ve daha disiplinli olmasını sağlayacaktır.

Literatürde sporun örgütsel sosyalleşme üzerindeki etkisini inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Ancak sporun sosyalleşme üzerindeki inceleyen çalışmaların bir kısmı aşağıda verilmiştir.

Erkaya (2016), sportif faaliyetlerin sosyalleşme üzerine etkisini incelediği çalışmasında toplumsal düzenin devamlılığı ve aile toplum ilişkisinde anlamlı bir farklılık olduğunu tespit etmiştir.

Karakullukçu (2020), işitme engellerinin sosyalleşme düzeylerini incelediği çalışmasında, spora dayalı fiziksel aktiviteye katılım yükseldikçe sosyalleşme puanı da yükseldiğini; sosyal uyum alt boyutunda ise lisanslı spor yapanların hiç spor yapmayanlara göre anlamlı düzeyde sosyal olduklarını tespit etmiştir.

Literatürdeki çalışmalar araştırmamızı ve konuyu ilişkin önerilerimizi destekler niteliktedir.

Öneriler

- Örgütler sporu daha etkin kullanmalıdırlar. Çalışanları spor yapmaya teşvik etmek için tesisler kurmalı ya da spor yapılabilecek ortamların oluşturulabilmesi için spor kulüpleriyle buna yönelik anlaşmalar yapılabilir.
- Çalışanların spora teşvik edilebilmesi için spor müsabakalarının izlenebileceği ortamlar oluşturulabilir.
- Çalışma programlarına spor etkinlik saati eklenerek yeniden düzenlemelere gidilebilir.
- Sporun olumlu yönlerine ilişkin eğitimler ve seminerler verilebilir.
- İşe alımlarda spor geçmişi incelenebilir ve yeni çalışan alımlarda spor yapan bireylere öncelik tanınabilir.

KAYNAKLAR

- AKŞİT, M. A. (2020), *Kültürel yapı, Yaşam süresince; Bebeklikten ölüme kadar, bize yaşama engel değil olumlu katkı sağlamalıdır*, Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Yenidoğan Dergisi, 5(1), 212-270
- ALEKSİC, A., RUDMAN M. (2010), "Organizational Socialization: Key Perspectives and Approaches", Proceedings of The Faculty of Economics and Business in Zagreb, C.8, S.1: 248.
- ARACI, H, 1999, *Okullarda beden eğitimi*. Bağırğan Yayın Evi, Ankara.

Örgütsel Sosyalleşme Sürecinde Spor

- AYTAN, G. K. (2010), *Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyalleşmelerinde Sporun Etkileri*, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- BALCI, A. (2003), *Örgütsel Sosyalleşme; Kuram, Strateji Ve Taktikler*. Ankara: Pegem-A Yayıncılık.
- BARON, AR. ve GREENBERG J. (1986), *Behavior in Organizations*. Boston: Allyn and Bacon.
- BAYRAM, M., AKA, S. T., GEÇİT, M. S., ŞEBİN, K. (2019), *İslam'da Sporun Önemi Ve Ahlakı*. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(1), 207-224. <https://doi.org/10.31463/aicusbed.541123>
- CAN, H., AKGÜN A. ve KAVUNCUBAŞI S. (2001), *Kamu ve Özel Kesimde İnsan Kaynakları Yönetimi*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- CHATMAN, J. A. (1991), *Matching People and Organizations: Selection and Socialization in Public Accounting Firms*. Administrative Science Quarterly, 35(1), 459-484.
- ÇELİK, V. (2002), *Okul kültürü ve Yönetimi*. Pegem Yayıncılık, Ankara.
- DEMİR, N. (2008), *Birey, Toplum, Bilim; Sosyoloji Temel Kavramlar*, Ankara: Turhan Kitabevi,
- DEMİRBİLEK, T. (2009), *Örgütsel Sosyalleşmede İşe Alıştırma Eğitiminin Yeri Ve Önemi*. Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 12(18), 353-373.
- DOĞAN, D. (2011), *Sosyalleşme, Sosyal Değişme ve Siyasal Sosyalleşme*. Istanbul Journal of Sociological Studies, 0 (32), 31-40. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iusoskon/issue/9520/118926>
- DOĞAN, İ. (1998), *Sosyoloji Kavramlar ve Sorunlar*. 2. Baskı, Sistem Yayınları. İstanbul.
- DOLORE, A. S. (2005), *Making The Case For Play Policy*. YC Young Childeren, Proquest Education Journals.
- DRİVER, H. S., TAYLOR, S. R. (2000), *Exercise and sleep*. Sleep medicine reviews, 4(4), 387-402
- ERKAL, M., GÜVEN O., AYAN D. (1998), *Sosyolojik Açıdan Spor*. Der Yayınları. İstanbul. Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(1) s.14-21.
- ERKAYA, S. (2016), *Ortaokul Öğrencilerinin Sosyalleşmesinde Sportif Faaliyetlerin Etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- FELDMAN, D. C. (1976), *A Contingency Theory Of Socialization*. Administrative Science Quarterly, 21(3), 433-452.
- FELDMAN, D. C. (1980), "A Socialization process that help new recruits succeed". In J.R. Hackman, E.E.Lawler, L.W. Porter (Eds.), Perspectives on behavior in organization. Mc Graw-Hill Book Company, 170-178.
- FİCHTER, J. (1980), *Sosyoloji nedir?* (çev. N. Çelelebi). Ankara: Toplum Kitabevi.
- GAO, J. (2011), *A Model Of Organizational Socialization And Turnover İntention*. International Journal of E-Business Development (IJED), 1(1), 22-25.
- GÖRAL, M. (2001). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş*. Isparta: Tuğra Ofset
- GRUMAN, J. A., SAKS, A. M., ZWEİG, D. I. (2006), *Organizational socialization tactics and newcomer proactive behaviors: An integrative study*. Journal of Vocational Behavior, 69, 90-104.
- İNAL, A.N. (1998), *Beden Egitimi ve Spor Bilimine Giris*, Atlas Kitabevi, Konya, 35.
- İSHAKOĞLU, G. (1998), *Örgüt-Birey Uyumunun Sağlanması ve Sosyalleşmenin Önemi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi SBE.
- MAANEN, J., EDGAR V., SCHEİN H. (1977), "Toward a Theory of Organizational Socialization", Research in Organizational Behavior, C.1: 219.

- KABADAYI, Ş. (2010), *Hentbol Antrenörlerinin İletişim Becerilerinin Değerlendirilmesi (Hentbol Süper Lig Örneği)*. Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi SBE.
- KARAKULLUKÇU, A. (2020), *İşitme Engelliler İçin Sosyalleşme Ölçeği Geliştirme Çalışması Ve Sporun Sosyalleşme Düzeyine Katkısının İncelenmesi*. Doktora Tezi Kırıkkale Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- KARTAL, S. (2003), *İlköğretim Okulu Yönetici Ve Öğretmenlerinin Örgütsel Sosyalleşme Düzeyleri (Ankara İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- KARTAL, S. (2008), *Eğitim Çalışanlarının Örgütsel Sosyalleşmelerinde İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Katkıları ve İki Örnek Olay*. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.9(15). 75-88.
- KENYON, G. S., MCPHERSON, B. D. (1973). *Becoming involved in physical activity and sport: A process of socialization*. *Physical activity: Human growth and development*, 303, 332.
- KİNDERWELT (2012), *Neun Gründe um Sport zu treiben*. <http://www.kinderwelt.org/gesundheits-ernaehrung/sport-und-freizeit/neun-9-gruende-um-sport-zu-treiben>. Erişim Tarihi: 15.12.2023
- KRİSTOF, AL. (1996), *Person Organization Fit: An Integrative Review Of Its Conceptualizations, Measurement And Implications*, *Personal Psychology*. 49 (1), 149.
- KURU, E. (2000), *Sporda psikoloji*, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Basımevi, Ankara.
- KUŞDEMİR, Y. (2005), *İlköğretim Okulu Müdürlerinin Öğretmenlerin Örgütsel Sosyalleşme Sürecinde Sosyalleştirme Stratejilerini Kullanma Becerileri (Kırıkkale İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- KÜÇÜK, V., ACET, M. (2002). *Bir Kişilik Özelliği Olarak Suçluluk ve Sporla İlişkisi*. Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, 7: 369-375.
- KÜÇÜK, V., KOÇ, H. (2004), *Psiko-Sosyal Gelişim Süreci İçerisinde İnsan Ve Spor İlişkisi*. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10, 131-141.
- LENGER, A., SCHUMACHER, F. (2015), *The Social Functions Of Sport: A Theoretical Approach To The Interplay Of Emerging Powers, National Identity, And Global Sport Events*. *Journal of Globalization Studies*, 6 (2), 41-58.
- LİNTON, R. (1974), *The Study of Man*, Appleton, New York.
- LOUIS, M. R. (1980), *Surprise and Sense Making: What Newcomers Experience in Entering Unfamiliar Organizational Settings*. *Administrative Science Quarterly*, 25(2), 226-251. <https://doi.org/10.2307/2392453>
- MADLOCK, P. E., HORAN, S. M. (2009), *Predicted outcome value of organizational commitment*, *Communication Research Reports*, 26(1), 40-49.
- MEMDUHOĞLU, H. B. (2008), *“Örgütsel Sosyalleşme Ve Türk Eğitim Sisteminde Örgütsel Sosyalleşme Süreci.”* Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi. 5(2). 137-153.
- TUTTLE M. (2002), *“A Review and Critique of Van Maanen and Schein’s “Toward a Theory of Organizational Socialization” and Implications for Human Resource Development”*, *Human Resource Development Review*, C.1, S.1: 66-67.
- MORRISON, EW. (1993), *Longitudinal Study Of The Effects Of Information Seeking On Newcomer Socialization*. *Journal of Applied Psychology*. 78 (2), 173-183.
- NELSON, D. L., QUİCK, J. C. (1997), *Organizational Behavior: Foundations, Realities, And Challenges*. New York: West Publishing Company.
- ÖZKAN, Y. (2005), *Örgütsel Sosyalleşme Sürecinin Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılıklarına Etkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi SBE.

Örgütsel Sosyalleşme Sürecinde Spor

- SCHEİN, E. H. (1988), *Organizational Culture*. MIT Sloan working paper, s. 1-50. <http://hdl.handle.net/1721.1/2224>
- SELÇUK, E., AYDOS L. (1998), *Ankara Polis Akademisinde Sporcu Olan Ve Sporcu Olmayan Öğrencilerin Bazı Kişilik Ve Davranış Özelliklerini Araştırılması*. Ankara: G.Ü. Beden Eğitimi Spor Bilimleri Dergisi.
- SNYDER, E. E., SPREITZER, E.A. (1979). *Family influence and involvement in sports*. Research Quarterly. American Association for Health, Physical Education and Recreation, 44. 3: 249-255.
- YILMAZ, Ş. (2021), *Örgütsel Sosyalleşmenin Örgütsel Bağlılığa Etkisinde Örgütsel Kariyer Yönetiminin Aracılık Rolü*, Yüksek Lisans Tezi, Milli Savunma Üniversitesi, Alparslan Savunma Bilimleri Enstitüsü, Savunma Yönetimi Anabilim Dalı
- ÇALIK, T. (2003), “İşgörenlerin Örgüte Uyumunu (Örgütsel Sosyalleşme)”, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, C.1, S.2 : 168
- TEZCAN, M. (1985), *Eğitim Sosyolojisi (4. Baskı)*. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- TOLAN, B. (1985), *Toplum Bilimlerine Giriş*. 2. Baskı, Gazi Üniversitesi Yayınları, Ankara.
- Türk Dil Kurumu Sözcükleri*. <https://sozluk.gov.tr/> (erişim tarihi:09.12.2023)
- TWOROGER, S. S., YASUI, Y., VITIELLO, M. V., SCHWARTZ, R. S., ULRICH, C. M., AIELLO, E. J., MCTIERNAN, A. (2003), *Effects Of A Yearlong Moderate-Intensity Exercise And A Stretching Intervention On Sleep Quality In Postmenopausal Women*. Sleep, 26(7), 830-836.
- ULUĞTEKİN, S. (1991), *Hükümlü Çocuk ve Yeniden Toplumsallaşma*. Bizim Baro.
- UNGERER-RÖHRICH, U., EISENBARTH, I., POPP, V., QUANTE, S., WOLF, S. (2011), *Mehr Bewegung in die Kita! In: Ungerer-Röhrich, Ulrike (Hrsg.): Praxis kompakt: Bewegungsförderung- Angebote und Projekte. Sonderheft der Zeitschrift Kindergarten heute- Die Fachzeitschrift für Erziehung, Bildung und Betreuung von Kindern. Freiburg im Breisgau: Verlag Herder. S. 4-9*
- VAN MAANEN, J. (1975), *Police socialization: A longitudinal examination of job attitudes in an urban police department*. Administrative Science Quarterly, 20, 207-228.
- WANKEL LEONARD, M., BERGER BONNIE, G. (1990), *The Psychological And Social Benefits Of Sport And Physical Activity*. Journal of leisure research, (22) 2: 167-182.
- YOUNGSTEDT, S. D., O'CONNOR, P. J., DİSHMAN, R. K. (1997), *The Effects Of Acute Exercise On Sleep: A Quantitative Synthesis*. Sleep, 20(3), 203-214.
- YETİM, A. (2000), *Sporun Sosyal Görünümü*. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 5(1), 63-72.
- YİĞİT, C. (2021), *Spor Lisesi Öğrencilerinin Sportmenlik Yönelimlerinin İncelenmesi (Doğu Anadolu Bölgesi Örneği)*. (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 615976).
- ZİMMER, R. (1998), *Handbuch Der Bewegungserziehung*. 8. Aufl. Freiburg: Herder.

Bölüm 5

SPOR YÖNETİMİNDE TOPLAM KALİTE YÖNTEMİNİN KURUMSALLAŞMAYA ETKİSİ

Ejder GÜNEŞ¹

GİRİŞ

Günümüzün hızla değişen ve rekabetçi iş dünyasında, kuruluşlar varlıklarını sürdürebilmek için bu hızlı değişime ayak uydurmak mecburiyetindedir. Devam eden bu değişikliklerin etkisi, organizasyonların ürettikleri ürün veya hizmetlerin, müşteri ihtiyaçlarını ve beklentilerini karşılaması gerekliliğini vurgular. Bu bağlamda, kalite kavramının önemi giderek artmış ve artık organizasyonlar için zorunlu bir gereklilik halini almıştır.

Latince kökenli bir kelime olan “kalite,” “qualis” kelimesinden gelir ve “nasıl bir özelliğe sahip olduğu” anlamını taşır. Kalite, bir ürün veya hizmetin iyi niteliklere sahip olduğunu, mükemmel ve üstün özelliklerini tanımlamak için kullanılır. Bu bağlamda, kalite kavramı kişisel değerleri de içeren bir özelliği içerir. Bu nedenle, ürün veya hizmet kalitesi için kullanılan terimler çeşitlilik gösterebilir.

Bugünün rekabetçi ortamından ayrı düşünülemez kadar önemli bir konu olan spor, tüm dünyada toplumlar için ayrılmaz bir parça haline gelmiş ve insanların yaşamlarına entegre olmuştur. İnsanların ilk başlarda kendilerini savunmak için geliştirdikleri aktiviteleri içeren spor, zaman içinde birçok gelişim göstererek bireysel aktivitelerden, sosyal etkileşimle birlikte takım oyunlarına dönüşmüştür. Bu dönüşüm sürecinde, spor endüstrisi günümüzün önemli sektörlerinden biri haline gelmiştir.

Küreselleşme ile ekonomik ve ticari yapılar şekillenirken, spor da bu değişimden etkilenmiştir. Küresel işletmelerin spor dünyasında önemli bir rol alması, sporun yeniden şekillenmesine neden olmuştur. Sporun küreselleşmesini hızlandıran en önemli faktörler, teknolojik gelişmeler ve kitle iletişim araçları sayesinde kolaylaşan kültürel etkileşimdir. Spor endüstrisi, diğer endüstri kollarıyla iç içe geçmiş durumda olup, faaliyet alanı ve kapsamı açısından sürekli büyümüştür ve ülkelerin gayri safi milli hasılası içinde önemli bir ekonomik etki yaratmıştır.

1 Dr., Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, drejdergunes@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-3585-2225

Kalite Yönetimi Sistemi çalışmalarının temeli, müşteri memnuniyetine dayanmaktadır. Müşteri ihtiyaçları ve beklentilerine yönelik müşteri algısının belirlenmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla farklı yöntemlerin geliştirilmesi beklenmektedir. İhtiyaç, beklenti ve memnuniyet düzeyi, anketler aracılığıyla belirlenebileceği gibi yüz yüze görüşmeler, hizmet sonrası ölçümler, gizli müşteri kullanımı veya pazar verilerinin değerlendirilmesi gibi farklı yöntemler de müşteri memnuniyetinin ölçümünde kullanılabilir. Hem iç hem de dış müşteri için memnuniyet düzeyinin ölçülmesi, etkin bir Kalite Yönetimi Sistemi uygulamasına katkıda bulunacaktır. Uluslararası geçerliliğe sahip bir standart doğrultusunda yönetim sisteminin gözden geçirilmesi, spor yönetimine proaktif bir yaklaşım getirecektir. Bu sayede iyileştirilmesi gereken alanlar, sorunlar oluşmadan fark edilebilecek ve önleyici önlemler sayesinde sorunlarla başa çıkılabilecektir.

Spor yönetiminin, iç ve dış çevresel koşullara hızlı bir şekilde uyum sağlayabilmesi, etkin ve verimli bir yönetimin sistemli bir şekilde kurulması ile mümkün olacaktır. Spor organizasyonlarının yönetsel süreçlerinde kişisel algıların azaltılması ve kurum kültürünün oluşturulması, faydalı olacaktır.

KAYNAKLAR

- Abdioğlu, H. (2007). İşletmelerde Kurumsal Yönetim Anlayışı Kapsamında İç Denetimin Rolü ve İMKB – 100 Örneği. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi SBE, İstanbul.
- Akın, A.Ş. (2003). Müşteri Memnuniyeti ve Ölçümü, İstanbul: Milli Prodaktivite Merkezi Yayınları.
- Akşar, T. (2005). Endüstriyel Futbol. İstanbul: Literatür Yayıncılık s.265-266.
- Alkış, H., ve Temizkan, V. (2010). İşletmelerin Kurumsallaşma Düzeylerinin İncelenmesi. Ekonomik Yaklaşım , Cilt 21, Sayı 76, 73-92.
- Argan, M. (2004). Spor Sponsorluğu Yönetimi. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Aydın, A. (2018). Aile Şirketlerinde Değişim ve Kurumsallaşma. İstanbul: Ceres yayınları.
- N. H.ve Argan. M. (2009). Spor Yönetimi Kavram ve Özellikler Spor Yönetimi. (2.Baskı) içinde. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Bezirci, M. (2015). Kurumsallaşma nedir? Ne değildir? Marmara SPS Stratejik Planlama Yönetim danışmanlık Hizmetleri , 1-5.
- Bozkurt, M. (2001). Turizmde Müşteri Memnuniyeti ve Müşteri Şikayetleri Yönetimi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Ceyhun, S. ve Ekenci, G., Spor İşletmelerinde Müşteri Tatmini, Standart, Sayı:480, Aralık, 2001.
- Ceyhun, S. (2006). Spor İşletmelerinde Hizmet Kalitesi, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Çimen, Z., Spor Hizmetlerinde Toplam Kalite Standartları. İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 11(3), 2003.

- Darman, G. M. (2012). Aile Sirketlerinde Kurumsallaşma Sürecinden Kurumsal Yönetime Doğru. Adana: Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik Yayını.
- Demirci, N. (1986). Spor Yönetimi ve Organizasyonu. İstanbul: Milli Eğitim.
- Dernekler Kanunu, 2004. Resmi Gazete Yayın Tarihi: 23/11/2004, Sayı: 25649
- Doğan, M. (1996). Büyük Türkçe Sözlük. İz Yayınları.
- Dowling, M., Leopkey, B., ve Smith, L. (2018). Governance in Sport: A Scoping Review. *Journal of Sport Management* , 32, 438-451.
- Erdağ, N. (2012, 12 4). Obilir. Obilir: <https://obilir.com/spor-kuluplerimizde-kurumsallaşma-zorunlumu-kiliniyor/> adresinden alınmıştır.
- Eskicioğlu Y., Gençlik ve Spor İl Müdürlerinin Verimliliğini Etkileyen Faktörlerin Analizi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Programı. Yüksek Lisans Tezi, Bolu, 2003.
- Ferman, M., Hizmet Pazarlaması Üzerine Genel Değerlendirmeler, Pazarlama Dünyası Dergisi, 2(7), 1988.
- Kırdar, Y. (2006). Spor kulüplerinde Pazarlama İleişimi Faaliyetlerinin pazarlama Sürecinde Kurum İmajı Üzerine Etkisi Doktora Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi.
- Koçel, T. (2014). İşletme Yöneticiliği. İstanbul: Beta Yayıncılık s.421-422.
- Koçel, T. (2015). "İşletme Yöneticiliği", 16. Baskı, İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Lemark, D. J. ve Reed, R., An Application of Thompson's Typology to TQM inService. *Journal of Total Quality Management*, 5(1), 67-83, 2000.
- Leopkey, R. (2013). The Governance of Olympic Games Legacy. Canada: School of Human Kinetics, Faculty of Health Sciences, University of Ottawa, Thesis submitted to the Faculty of Graduate and Postdoctoral Studies .
- Mucuk İ. (2007). Pazarlama İlkeleri (ve Örnek Olaylar). İstanbul: Türkmen Kitabevi.
- Namlı H. Konya ve Elazığ İllerinde Faaliyet Gösteren Amatör Spor Kulüpleri Yöneticilerinin İşDoyum Düzeyleri. Konya. Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. 2005; 9-10.
- Onbulak, E. (2017). Kurumsal Yönetim ve Türkiye Yansımaları. *Journal of Social Policy Conferences* , 101-126.
- Öter, Z. ve Tütüncü Ö., Turizm İşletmelerinde Kalite Fonksiyon Göçerimi, Seyahat Acenelerine Yönelik Varsayımsal Bir Yaklaşım..Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 3(3), 2001.
- Özkurt, E. (2010). Spor Hukuku Kurultayı, Ankara: Ankara Barosu Yayınları
- Öztürk, S.A. (2007). Hizmet Pazarlaması. 7. Baskı. Eskişehir: Ekin Yayınları.
- Parasuraman, A., Zeithaml, V. ve Berry, L., A Conceptual Model of ServiceQuality and Its Implications for Future Research, *Journal of Marketing*, (49), 1985.
- Serarslan, M. Z. (2006). Spor Örgütlerinde Toplam Kalite Yönetimi: Serkep Spor İşletmesi Modeli, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Serinyel, T. (2002). Bürolarda Hizmet Kalitesi ve Hizmet Kalitesinin Geliştirilmesinde Personelin Eğitimine İlişkin Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Shilbury, D., O'Boyle, I., ve Ferkins, L. (2016). Towards a research agenda in collaborative sport governance. *Sport Management Review* , Review 19 479-491.
- Shilbury, D., Ferkins, L., ve Smythe, L. (2013). Sport Governance Encounters: Insights from lived experiences. *Sport Management Review* , (2013) 16 349-363.
- Sunay, H. (2004). Spor Kulüplerinde Şirketleşme. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi , 69-76.

- Sunay, H, (2009). Spor Yönetimi, Ankara: Gazi Kitapevi.
- Şimşek, M. (1998). Kalite Yönetimi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Tanır H. 2006-2007 Turkcell Süper Liginde Seçilmiş Futbol Kulüplerinin Yönetici Yetkililiklerinin Mukayeseli Olarak Karşılaştırılması (Konyaspor, Sivasspor ve TrabzonsporÖrneği). Konya. Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı.Yüksek Lisans Tezi. 2007; 11-12.
- TFF. (2018). Türkiye Futbol Federasyonu Statüsü . İstanbul: Türkiye Futbol Federasyonu
- Tırpancı, M. (1997). Bilgi Teknolojisi Alanında Hizmet Kalitesinin Ölçülmesi ve İyileştirilmesi, 6. Ulusal Kalite Kongresi Toplam Kalite Yönetimi ve Ekonomi Yönetiminde Kalite. İstanbul: Kalder Yayınları.
- Tursun K., Toplam Kalite Yönetimi, Gümrük Dünyası Dergisi. 2006.
- Türk, M., Perakendeci İşletmelerde Personelin Fiziksel Özelliklerinin Müşteri Memnuniyeti Üzerine Etkisi: Malatya İlinde Bir Uygulama, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 14(2), 2004.Uçan, 2007
- Ulukan, C. (2005). Girişimcilerin ve Profesyonel Yöneticilerin Kurumsallaşma Perspektifi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi , 29-42.
- Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi, (2012).
- Ünüvar, A. R., Gürkan, B., Acar, D., Bıçakçı, L., Karacar, G., İkiz, M., et al. (2009). Kurumsal Yönetim İşığında Türk Futbol Kulüpleri Yönetim Rehberi. İstanbul: Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği Yayınları.
- Watt, D.C. (2003). Sports Management and Administration, Second Edition,Taylor and Francis e-Library .Yetim, A., ve Cengiz, R. (2010). İletişim ve Spor. Ankara: Berikan Yayınevi, s.145-147.
- Yıldız, S.M., Spor Hizmetleri Kalitesini Değerlendirmede Kullanılabilecek Hizmet Kalitesi Modelleri ve Ölçüm Araçları. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 8(3), 2008.

Bölüm 6

POPÜLER KÜLTÜR VE SERBEST ZAMAN ALGISI

Emine BAL¹

GİRİŞ

Günümüzde her şeyin değişmeye başlaması birçok unsuru etkilemiştir. Toplumların oluşmasına, devamını sağlamasına en çok etki eden kültür kavramı da bu değişikliğe uyum sağlamıştır. Nesiller boyunca aktarılan her bir bireyin yaşadığı toplumda ilk sosyalleşmeye başlama süreciyle birlikte öğrendiği, dâhil edildiği ve hatta bir parçası olarak aktırılmasına katkı sağladığı kültür kavramı da değişiklik göstermeye başlamıştır. Kültür, toplumla özdeşleşmiş bir kavram olmasına rağmen bazı aktarılan kültür öğeleri dünyanın hemen hemen her yerinde karşımıza çıkmaktadır. Bu durum kısmen de olsa kültürün evrensel boyutuna da bir gönderme yapmaktadır. Değişen ve gelişen dünya sistemi içerisinde insanın olduğu her durumda değişiklikler söz konusu olmakta ve kültürel seçimler değişimlere paralel olarak birbirinden uzaklaşmakta ve farklılaşmakta bu etkenler uzun vadede bireylerin talepleriyle birlikte rağbet görülmesini ya da tam tersi isteksizliği doğurmaktadır. Popüler olan bir durum zamana ve bireylerin hayatlarında tutma sürelerine göre değişiklikler ortaya koymaktadır. Dönem dönem popüler olan kavramlar toplumdaki gelişmelere bağlı olarak çeşitlilik göstermektedir. Popülerlik olgusu moda, sinema, spor gibi birçok sektörde karşımıza çıkmaktadır. Özellikle spor açısından bakıldığında insanların spor branşlarına olan ilgilerinin dönemsel olarak değişiklik göstermesinin altında yatan faktörlerden birinin de popüler olup olmamasına bağlı olduğu bilinmektedir. Spordaki popülerlik örneğin bir spor organizasyonun da ülkemizi temsil eden bir takımın dâhil olduğu branşta başarı elde etmesinin etkisi toplumdaki insanların o branşa karşı sempatiyle bir ilgi doğurmasına ve popülerlik kazanmasına yol açmaktadır. Bir organizasyonla popüler hale gelen bir branşın etkisinin olması buna ulaşabilen insanlar açısından avantaj oluştururken ulaşamayan insanlar arasında da bir olumsuzluk yaratabilmektedir. Tarihsel süreçlere bakıldığında da sporun

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği Bölümü Spor Yönetim Bilimleri AD, emine.balturan@gop.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-4391-9311

doğmasında ana etken nokta kültürel uyum kavramıdır ve kültürel uyum bireylerin toplumda birbiri ile iletişim kurmada yadsınamayacak noktada olduğunu göstermektedir (Chick, 2018).

Bireylerin içerisinde yaşadığı kültürde serbest zaman aktivitelerine katılım popüler kültürde kapsamında bizlere sunulanla doğru orantılı olduğu görülmektedir. Sonuç olarak serbest zaman kişilerin iş hayatının dışında kendi tatminlerini ve eğlencelerini odak olarak yapılan faaliyetler bütünü olarak değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda popüler kültürün etkisiyle bazı zamanlarda bazı serbest zaman etkinlikleri daha fazla ilgi gördüğü ve bu durumda çok fazla çeşitliliği doğurduğu ve insanların birçok etkinliklerin hızlı tüketmesine neden olduğunu göstermiştir.

KAYNAKLAR

- Adam, B.(1990). *Time and Social Theory*, Temple University Press, Philadelphia.
- Barnett, L.A. (2006). Accounting for leisure preferences from within: The relative contributions of gender, race or ethnicity, personality, affective style, and motivational orientation. *Journal of Leisure Research*, 38(4): 445-475.
- Bekiroğlu, O., & Kutlu, T. Ö. (2009). Popüler Kültür ve Popülerleştirilen Genç Kız İmgesi. *Medya ve Popüler Kültür*, 215-258.
- Chick, G. (2018). *Leisure and Recreation*, Anthropological Study of. *The International Encyclopedia of Anthropology*, 1-8.
- Elias, N., (2000). *Zaman Üzerine*, Çev. Veysel Atayman, Ayrıntı Yayınları., İstanbul.
- Erdoğan, İ. (1999). Popüler kültür: Kültür alanında egemenlik ve mücadele. *Popüler Kültür Ve İktidar*, 18-52.
- Erdoğan, İ., (2004), "Popüler Kültürün Ne Olduğu Üzerine", Eğitim, Özel Sayısı, Yıl:5, Sayı: 57, Milli Eğitim Bakanlığı Yayını, Ankara.
- Fiske, J., (1999). *Popüler Kültürü Anlamak*, (Çeviren: Süleyman İrvan), Ark Yayıncılık, Ankara.
- Giriş. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Güven, M., Yeşil, S., (2011), *İşletmelerde Zaman Yönetimi*, (Editör: İ. Bakan), 2. Baskı, Çağdaş Yönetim Yaklaşımları İlkeler, Kavramlar ve Yaklaşımlar, Beta Basım A.Ş., İstanbul.
- Iwasaki, Y. (2006). Leisure and quality of life in an international and multicultural context: what are major pathways linking leisure to quality of life? *Social Indicators Research*, 82, 233-264.
- Kaplan, M. (1991). *Essays on leisure: Human and policy Issues*. Cranbury, NJ: Associated
- Mirzeoğlu, N. (2003). *Rekreasyon ile ilgili temel kavramlar*, *Beden Eğitimi Ve Spor Bilimlerine*
- Okumuş., E. (2010). Zaman sosyolojisi: Bir giriş denemesi. *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 10(2), 121-174.
- Özdemir, İ., (2001), "Popüler Bir İkon Olarak Fatih Terim", *Tezkire*, 10, Sayı:22, Eylül / Ekim, Ankara.

- Paklacı, B. (2019). Görsel kültür unsurlarından hareketle 21.yüzyılda kültür endüstrisi ve tüketim toplumu (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Saçıkaralı, T. (2018). Sosyal Medyanın Kültür ve İletişimdeki Etkisi: Gençler Üzerine Bir İnceleme (Master's thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Smith, H.W., (1998), Hayatı ve Zamanı Yönetmenin 10 Doğal Yasası, Çeviren:Aslı Cıngıl Çelik, Rota Yayın Yapım Tanıtım, İstanbul.
- Spencer-Oatey, H. (2008). Culturally speaking second edition: Culture, communication and politeness theory. London: Bloomsbury Publishing.
- Şentürk, Ü. (2007). Popüler Bir Kültür Örneği Olarak Futbol. *Sosyal Bilimler Dergisi/Journal of Social Sciences*, 31(1).
- Tutar, H. (2018). Kültür ve Davranış (4b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Türker, N., Ölçer, H., & Aydın, A. (2016). Yerel Halkın Serbest Zaman Değerlendirme Alışkanlıkları: Safranbolu Örneği. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1),49-62.
- Tylor, E. B. (1883). Primitive Culture. New York: Henry Holt and Compan. University Presses.
- Utma, S. (2020). İletişim Çağında Medya ve Kültür Etkileşimi: “Medyatikleşen Kültürler”. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırma Dergisi (ASEAD)*, 7(3), 39-52.
- Yaşartürk, F. (2016). Elit Düzeydeki Sporcuların Rekreatif Etkinlik Tercihlerinde Tutum, Sıkılma Algısı İle Yaşam Doyumlarının İncelenmesi. Doktora Tezi, SÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Sakarya.
- Urry, J.,(1999). Mekânları Tüketmek, Çev. Rahmi G. Öğdül, Ayrıntı Yay., İstanbul.
- Köroğlu, E. (2018). İsteklendirici Görüşme Yöntemi Elkitabı. HYB Basım Yayın.

Bölüm 7

MUAYTHAI TARİHİ (MÜCADELE RUHU)

Hüseyin Gazi SÖNMEZ¹

GİRİŞ

Muay Thai, Tayland'ın köklü ve zarif dövüş sanatlarından biridir. Bu özel sanat, yüzyıllar boyunca evrim geçirmiş ve bugün dünyanın en popüler dövüş sporlarından biri haline gelmiştir. Muay Thai, sadece fiziksel becerilere odaklanan bir dövüş sanatı değil, aynı zamanda zihinsel gücü, disiplini ve saygıyı da kucaklayan derin bir kültürel mirastır.

Tarihi kökenleri itibariyle, Muay Thai'nin kesin doğduğu yer belirsizdir. Ancak, eski Tay topraklarında savunma amacıyla kullanılan dövüş sistemlerinin zamanla gelişerek Muay Thai'ye dönüştüğüne inanılmaktadır. Muay Thai'nin erken dönemlerinde, "Muay Boran" olarak bilinen antik dövüş sistemi, çeşitli vuruş tekniklerini, yumrukları, tekmeleri, diz ve dirsek darbelerini, kavga ve tutma tekniklerini içeren kapsamlı bir dövüş sanatıydı. Tay savaşçıları için savaş alanında hayati bir beceriydi.

Zaman içinde, Tayland modernleştikçe, Muay Boran düzenlenmiş bir spor haline gelerek "Muay Thai" olarak adlandırılmıştır. 19. yüzyılda, Muay Thai müsabakaları festivallerde ve etkinliklerde düzenlenmeye başlamış, farklı bölgelerdeki dövüşçüleri bir araya getiren önemli etkinlikler haline gelmiştir. Güvenliklerini sağlamak için kurallar getirilmiş ve spor giderek daha fazla örgütlenmiştir.

Yüzyılda, Muay Thai hem Tayland içinde hem de uluslararası alanda giderek daha popüler hale gelmiştir. Tayland'ın milli kimliği ve kültürel mirası olarak Muay Thai, büyük saygı görmekte ve korunmaktadır. Muay Thai ustaları, toplumda övgüyle anılmakta ve müsabakalar önemli olaylar olarak kutlanmaktadır.

Muay Thai'nin gelenekleri, sanatın ruhunu ve değerlerini yansıtmaktadır.

¹ Dr., Abdullah Gül Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi dr.hgsonmez@gmail.com,
ORCID iD: 0000-0002-4587-951X

Rica ederim	: Khob ton rub tharn / Tharn sa bi dee rhuee
İngilizce konuşuyorum	: Chan pood dai tae pasa English
Tayca konuşamıyorum	: Chan mai khao chai
Lütfen daha yavaş konuşun	: Prode pood hai sah kwa nee
Anlamıyorum	: Chan mai khao chai
Bana yardım edebilir misiniz	: Shuay chan noi doi ma
Ben ABD'liyim	: Chan ma chark saha rat
Bunu nasıl söylersiniz	: Tharn wa yarng rai?
Saat kaç	: We la tao rai

KAYNAKÇA

- Delp, C. (2013). Muay Thai training exercises : the ultimate guide to fitness, strength, and fight preparation. Blue Snake Books. ISBN 978-1-58394-657-2. iBooks.
- Goodison, M. (2016). Muay Thai: Peace, at Last. Createspace Independent Publishing Platform. ISBN: 1523807873,9781523807871
- Krauss E., Cordoza G., Yingwitayakhun, T. (2006). Muay Thai Unleashed: Learn Technique and Strategy from Thailand's Warrior Elite. McGraw-Hill Education. 243 p. — ISBN 0-07-146499-9.
- Ruerngsa, Y. Khun, K.C., Cartmell, J. (2021) Muay Thai The Art of Fighting Published by Haikyu.
- Takanori, D. (2016). Muay Thai for Beginners. Strategies & Strikes Utilizing the 8 Limbs of Power By. iBooks
- Veere, A.V.D. (2012). Muay Thai. Maidenhead. Meyer & Meyer Sport (UK) Ltd.. ISBN: 978-1-84126-328-1
- .

Bölüm 8

DENGE KAVRAMI

İlkay YAZARER¹

Denge, vücudun sabit bir durumda kalması, hareketlerin kontrol altında yapılması ve yerçekimi kuvvetine karşı direnç göstermesi yeteneğidir (Boccolini vd., 2013). Bedenin veya nesnenin ağırlık merkezinin, destek noktalarıyla uyumlu bir şekilde hizalanmasıyla denge sağlanır (Filipa vd., 2010). Vücut dengesinin korunması için çevreden merkezi sinir sistemine iletilen uyarılar işlenir ve uygun komutlar verilir. Denge, vücuttaki birçok sistem ve organın etkileşimiyle sağlanır. Bunlar; görsel sistem, iç kulak ve denge organları (vestibüler sistem) ve propriosepsiyon (vücut pozisyonu ve hareket bilinci) gibi faktörler dengeyi etkiler. Bu sistemler birlikte çalışarak vücudunuzun pozisyonunu algılar ve uygun kas tepkilerini üretir (Boccolini vd., 2013).

Denge, bir dizi iç ve dış etkenin birleşimiyle oluşur. İç etkenler arasında kas kuvveti, kas dengesi, postür, esneklik ve koordinasyon yer alır. Dış etkenler ise yerçekimi, zeminin stabilitesi ve diğer dış kuvvetlerdir (Tatlıcı, 2021). Spor dallarında, denge koordinasyon, hareket kontrolü ve atletik performans için kritik bir rol oynar. Örneğin, futbol, basketbol, güreş, cimnastik gibi sporların icra edilmesi denge gerektirir. Denge, atletik performans kadar beden sağlığı ve günlük yaşam kalitesi açısından da önemli bir bileşendir ve düzenli antrenmanla geliştirilebilir (Sharrock ve vd., 2011).

Denge, statik denge ve dinamik denge olarak iki ana kategoriye göre düzenlenir. Statik denge, hareketsiz veya bir durumda dengeyi sürdürebilme kabiliyetini ifade ederken, Bu tür denge, kişinin dengede kalması için gereken kas gücünü ve koordinesini içerir. Plank pozisyonunda sabit kalmak, tek bacak üzerinde durmak veya durarak ellerinizi yanlara doğru uzatmak gibi durmalarda statik denge gereklidir. Dinamik denge ise hareket halindeyken dengeyi koruma ve kontrol etme yeteneğini ifade eder (Kuşakoğlu,2012).

Postüral kontrol ve denge terimleri birbirinin yerine kullanılmaktadır. Erken yaşlarda motor beceri kazanımı, postüral kontrol düzeyiyle yakından ilişkilidir.

¹ Öğr. Gör. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlük Beden Eğitimi ve Spor Bölümü,
iyaz71@hotmail.com, ORCID iD: 0000-0003-1800-5347

Şekil 21. <https://bourgase.com/training/athletic-abilities/balance/>

KAYNAKLAR

- Abdullah, R. R., & Gencer, Y. G.** (2019). Basketbolda Dinamik Dengenin Şut İsbetisine Etkisinin İncelenmesi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 10(17), 1476-1494.
- Bal, B. S., Kaur, P. J., & Singh, D.** (2011). Effects of a short term plyometric training program of agility in young basketball players. *Brazilian Journal of Biomotricity*, 5(4), 271-278.
- Başbayraktar, B.** (2019). Basketbol branşında 16 yaş erkek sporcuların esneklik ve denge becerilerinin müsabaka içindeki şut ve ribaund performanslarına etkisi (İstanbul altyapı ligi yıldız erkekler U16 kategorisi) (Master's thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Boccolini, G., Brazziti, A., Bonfanti, L., & Alberti, G.** (2013). Using balance training to improve the performance of youth basketball players. *Sport sciences for health*, 9(2), 37-42. <https://doi.org/10.1007/s11332-013-0143-z>
- Bouteraa, I., Negra, Y., Shephard, R. J., & Chelly, M. S.** (2020). Effects of combined balance and plyometric training on athletic performance in female basketball players. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 34(7), 1967-1973.
- Cumps, E., Verhagen, E., & Meeusen, R.** (2007). Efficacy of a sports specific balance training programme on the incidence of ankle sprains in basketball. *Journal of sports science & medicine*, 6(2), 212.
- Filipa, A., Byrnes, R., Paterno, M. V., Myer, G. D., & Hewett, T. E.** (2010). Neuromuscular training improves performance on the star excursion balance test in young female athletes. *Journal of orthopaedic & sports physical therapy*, 40(9), 551-558.
- Gandevia, S. C.** (2001). Spinal and supraspinal factors in human muscle fatigue. *Physiological reviews*.
- Gebel, A., Prieske, O., Behm, DG ve Granacher, U.** (2020). Gençlerde ve genç sporcularda denge antrenmanının fiziksel uygunluk üzerine etkileri: bir anlatı incelemesi. *Güç ve Kondisyon Dergisi*, 42 (6), 35-44.
- Hammami, R., Granacher, U. R. S., Makhoulouf, I., Behm, D. G., & Chaouachi, A.** (2016). Sequencing effects of balance and plyometric training on physical performance in

- youth soccer athletes. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 30(12), 3278-3289.
- Hrysonmallis, C.** (2011). Balance ability and athletic performance. *Sports medicine*, 41, 221-232.
- Iacono, AD, Martone, D., Milic, M. ve Padulo, J.** (2017). Dikey vs. Yatay yönelimli damla atlama antrenmanı: elit hentbol oyuncularının patlayıcı performansları üzerindeki kronik etkiler. *Güç ve Kondisyon Araştırmaları Dergisi*, 31 (4), 921-931.
- Lee, J., Martin, J., Wildehain, R., & Ambegaonkar, J.** (2021). Plyometrics or balance training effects on lower body power, balance and reactive agility in collegiate basketball athletes: A randomized control trial. *Spor Hekimliği Dergisi*, 56(1), 005-012.
- Kostopoulos, N., Bekris, E., Apostolidis, N., Kavroulakis, E., & Kostopoulos, P.** (2012). The effect of a balance and proprioception training program on amateur basketball players passing skills. *Journal of Physical Education and Sport*, 12(3), 316-323.
- Kuşakoğlu Ö.** (2012). Adölesan Dönemde Farklı Yaş Gruplarındaki Erkek Futbolcularda Çevikliğin Değerlendirilmesi. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Yüksek Lisans Programı, İstanbul Bilim Üniversitesi, İstanbul.
- Nolan, L., Grigorenko, A., & Thorstensson, A.** (2005). Balance control: sex and age differences in 9-to 16-year-olds. *Developmental medicine and child neurology*, 47(7), 449-454.
- Oxfeldt, M., Overgaard, K., Hvid, LG ve Dalgas, U.** (2019). Sağlıklı yetişkinlerde plyometrik antrenmanın atlama, sprint performansı ve düşük vücut kas kuvveti üzerindeki etkileri: Sistematik bir inceleme ve meta-analizler. *İskandinav sporda tıp ve bilim dergisi*, 29 (10), 1453-1465.
- Riva, D., Bianchi, R., Rocca, F., & Mamo, C.** (2016). Proprioceptive training and injury prevention in a professional men's basketball team: A six-year prospective study. *Journal of Strength and Conditioning Research*, 30(2), 461-475.
- Schnurrer-Luke Vrbanić, T., Ravlić-Gulan, J., Gulan, G., & Matovinović, D.** (2007). Balance index score as a predictive factor for lower sports results or anterior cruciate ligament knee injuries in Croatian female athletes—preliminary study. *Collegium antropologicum*, 31(1), 253-258.
- Sharrock, C., Cropper, J., Mostad, J., Johnson, M. ve Malone, T.** (2011). Çekirdek stabilitesi ve atletik performansa ilişkin pilot çalışma: bir ilişki var mı? *Uluslararası Spor Fizyoterapisi Dergisi*, 6 (2), 63
- Shaji, J., & Isha, S.** (2009). Comparative analysis of plyometric training program and dynamic stretching on vertical jump and agility in male collegiate basketball player. *Al Ameen Journal of Medical Sciences*, 2(1), 36-46.
- Repeša, J.** (2009, 9 Ekim). *Kişisel Denge. (OBA Kliniği)*
- Tatlıcı, A.** (2021). Comparison of balance performances of athletes from different sports branches. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 23(3), 302-305.
- Zacharakis, E. D., Bourdas, D. I., Kotsifa, M. I., Bekris, E. M., Velentza, E. T., & Kostopoulos, N. I.** (2020). Effect of balance and proprioceptive training on balancing and technical skills in 13-14-year-old youth basketball players. *Journal of Physical Education and Sport*, 20(5), 2487-2500.
- <https://bourgase.com/training/athletic-abilities/balance/>

Bölüm 9

SPOR EĞİTİMİ SÜRECİ VE EĞİTİM

Ömer ZAMBAK¹

Aynı yaş çocuk ilişkilerinin kabul etme algısı, özenlik saygısı ve kişil motivasyonu ile birlikte yakın bir ilişki olduğunu belirtir. Çocuklara ilk aşamada etkinlikten daha çok ortak hareket etmeyi onaylayan olumlu olarak yönlendirici ortamlar öne çıkararak aynı yaş çocuk ilişkilerini büyütmektedir.

Kullanıcılar bu aşamada büyük olmayan grupların bağlantı kurmasını ortaya koyan oyunlar ön plana çıkarır ve böylelikle sporcu veya öğrenci katılım oranı yükselir. Genç Amerikan Futbolu sporcularında pozitif olan aynı yaşdaki bireylerin ilişkilerinin stresi azalttığını, güdüleme devamlılığını arttırdığı ve istikrarlı katılım oranının sağlanarak gözler önüne sergilenmiştir (Ozer, A., Gençtanırım, D., Ergene, T. 2011).

Zamanımızda ilgi gören bir olay ise dikkat eksikliği ve hiperaktivitedir. Dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu 0-6 yaş arasında görülen en kapsamlı nörogelişimsel sıkıntılar arasında yerini alır (Thapar, A., Cooper, M., ve Rutter, M. 2017). Her sorun kendi doğal mecrasında çözümlenmesi anlayışı süre gelen zaman içerisinde sosyo çevremizde yaygınlık kazanmıştır.

SPORA TERCİHİNİN ALT NEDENLERİ

Bu tür abnormalite tipik semptomları arasında dikkatsizlik, hiperaktivite ve dürtüsellik bulunur hiperaktivite bozukluğu bulunan çocukların sıklıkla başka eş tanılarda sıkıntılı olduğu tespiti yapılmıştır. Dikkat eksikliği bozukluğu hastaların oranlarında karşıt olma-karşı gelme bozukluğu davranışsal bozukluğu yer almaktadır (Krieger, V., & Amador-Campos, J. A ,2018).

¹ Doç. Dr. Gümüşhane Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Antrenörlük Eğitimi Bölümü Antrenörlük Eğitimi AD, omer_zambak@yahoo.com, ORCID iD: 0000-0001-7301-3935

Son olarak, herhangi bir branşla veya fiziksel faaliyetlerle ilgilenen çocuğun antrenman ve fiziksel aktiviteleri düzeyleri ile birlikte kesintisiz olması, değişik hareketlerin içinde yer alması ve sıradanlıktan uzak enerji seviyeleri yüksek , mutlu bir seyir gözlenmesi de çocukların sıkıcı hal almaması için ortam yaratılır böylelikle çalışmanın sürekliliği sağlanacaktır. Göz ardı edilmemelidir ki herhangi bir branşla veya fiziksel faaliyetlerle ilgilenen çocuğun sıkıcı ve hep aynı şeklide devam eden fiziksel aktivite ve antrenman metodu çocuğun istekliliğini azaltacak ve belli bir süre sonra spordan kopmlara sebebiyet verecektir. Akabinde ise çocuk birçok farklı spor branşı ddenemiş olup fakat denemiş olduğu hiçbir spor branşında belli aşamaya ve herhangibir branşı başarılı bir şekilde yapmamış olacaktır.Unutulmamalıdır ki sporcu antrenman yaparak olunur, eğer çocuklar antrenmanlarınıızı severke yapar , benimser ve motive olmuş şekilde yaparlarsa ilerleyiş gerçekleşecektir (Baltacı, G.,Tedavi, F. 2008).

KAYNAKLAR

- Albayrak, A. Y., & Albayrak, Z. (2023). Top Yakalama Oyunundan Hentbol'e. *Beden Eğitimi Ve Spor Araştırmaları 2023-I*, 21.
- Álvarez-Bueno, C., Pesce, C., Cavero-Redondo, I., Sánchez-López, M., Pardo-Guijarro, M. J., ve Martínez-Vizcaíno, V. (2016). Association of physical activity with cognition, metacognition and academic performance in children and adolescents: a protocol for systematic review and meta-analysis. *BMJ open*, 6(6), e011065. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2016-011065>
- Baltacı, G., & Tedavi, F. (2008). Çocuk ve spor. *Ankara: Hacettepe Üniversitesi-Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Bölümü, Birinci Basım: Şubat.*
- Caspersen, C. J., Powell, K. E., & Christenson, G. M. (1985). Physical activity, exercise, and physical fitness: definitions and distinctions for health-related research. *Public health reports*, 100(2), 126.
- Christiansen, L., Beck, M. M., Bilenberg, N., Wienecke, J., Astrup, A., & Lundbye-Jensen, J. (2019). Effects of exercise on cognitive performance in children and adolescents with ADHD: potential mechanisms and evidence-based recommendations. *Journal of clinical medicine*, 8(6), 841.
- Coté, J., Horton, S., MacDonald, D., & Wilkes, S. (2009). The benefits of sampling sports during childhood. *Physical & Health Education Journal*, 74(4), 6.
- Duro, D., Kamin, D., & Duggan, C. (2008). Overview of pediatric short bowel syndrome. *Journal of pediatric gastroenterology and nutrition*, 47, S33-S36.
- Ekizoğlu, Ö., & SEVER, M. O. (2023). Ön Çapraz Bağ Ameliyatı Olan Sporcuların Spora Dönüşlerindeki Duyguları, Performansta Kendine Güvenleri ve Risk Değerlendirmeleri. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 12(1), 227-232.
- EKİZOĞLU, Ö. (2023). Açık Su Yüzme Sporcularının Spora Bağlılıklarının Yaşam Doyumuna Etkisi. *Spor Eğitim Dergisi*, 7(1), 68-76.
- Hodges, P. W., & Smeets, R. J. (2015). Interaction between pain, movement, and physical activity: short-term benefits, long-term consequences, and targets for treatment. *The Clinical journal of pain*, 31(2), 97-107. <https://doi.org/10.1097/AJP.0000000000000098>

- Klein, R. G., Mannuzza, S., Olazagasti, M. A. R., Roizen, E., Hutchison, J. A., Lashua, E. C., & Castellanos, F. X. (2012). Clinical and functional outcome of childhood attention-deficit/hyperactivity disorder 33 years later. *Archives of general psychiatry*, 69(12), 1295-1303.
- Koç, M., & Tezcan, E. (2023). Investigation Of Physical Education And Sports School Students' readiness For E-Learning. *Culture*, 8(22), 1150-1175.
- Koç, M. (2023). Determining the correlations between faculty of sport sciences students' unemployment anxiety and their levels of hopelessness. *Journal of ROL Sport Sciences*, 230-249.
- Krieger, V., ve Amador-Campos, J. A. (2018). Assessment of executive function in ADHD adolescents: contribution of performance tests and rating scales. *Child Neuropsychology*, 24(8), 1063-1087.
- Lee J. (2021). Influences of exercise interventions on overweight and obesity in children and adolescents. *Public health nursing (Boston, Mass.)*, 38(3), 502–516. <https://doi.org/10.1111/phn.12862>
- Lubans, D., Richards, J., Hillman, C., Faulkner, G., Beauchamp, M., Nilsson, M., Kelly, P., Smith, J., Raine, L., & Biddle, S. (2016). Physical Activity for Cognitive and Mental Health in Youth: A Systematic Review of Mechanisms. *Pediatrics*, 138(3), e20161642. <https://doi.org/10.1542/peds.2016-1642>
- Martí-Nicolovius M. (2022). Efectos del sobrepeso y la obesidad en las funciones cognitivas de niños y adolescentes [Effects of overweight and obesity on cognitive functions of children and adolescents]. *Revista de neurologia*, 75(3), 59–65. <https://doi.org/10.33588/rn.7503.2022173>
- McMorris, T., ve Hale, B. J. (2012). Differential effects of differing intensities of acute exercise on speed and accuracy of cognition: a meta-analytical investigation. *Brain and cognition*, 80(3), 338-351.
- Nemet D. (2017). Childhood Obesity, Physical Activity, and Exercise. *Pediatric exercise science*, 29(1), 60–62. <https://doi.org/10.1123/pes.2017-0004>
- Ozer, A., Gençtanırım, D., & Ergene, T. (2011). Türk Lise Öğrencilerinde Okul Terkinin Yordanması: Aracı ve Etkileşim Değişkenleri ile Bir Model Testi [Prediction of School Dropout among Turkish High School Students: A Model Testing with Moderator and Mediator Variables.]. *Education in science : the bulletin of the Association for Science Education*, 36(161), 302–317.
- Sánchez-Hernando, B., Gasch-Gallén, Á., Antón-Solanas, I., Gea-Caballero, V., Juárez-Vela, R., Gállego-Diéguez, J., Carboneres-Tafaner, M. I., Echániz-Serrano, E., Lasso-Olayo, L., ve Santolalla-Arnedo, I. (2022). A comparative study of life skills, lifestyle habits and academic performance in health promoting and non-health promoting schools in the Autonomous Community of Aragon, Spain. *PeerJ*, 10, e13041. <https://doi.org/10.7717/peerj.13041>
- SOMOĞLU, M. B., ALBAYRAK, A. Y., ÖZTAŞ, M., TAŞKIN, S., & TAŞKIN, S. (2023). Sporcuların Yaralanma Kaygılarının Spora Bağlılıklarına Etkisi. *Düzce Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 148-162.
- Somoğlu, M. B., Tezcan, E., & TAŞKIN, S. (2023). COVID-19 Sonrası Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersine Yönelik Tutumları ve Problemler Algıları. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(3), 968-979.

- Somoğlu, M. B., Tezcan, E., ALBAYRAK, A. Y., & T¼RKMEN, M. U. (2023). The Effect of Role Uncertainty of Students in University Team Sports on Team Combination. *International Journal of Disabilities Sports and Health Sciences*, 6(Special Issue 1-Healthy Life, Sports for Disabled people), 240-252.
- Thapar, A., Cooper, M., & Rutter, M. (2017). Neurodevelopmental disorders. *The Lancet Psychiatry*, 4(4), 339-346
- Telama, R., Yang, X., Leskinen, E., Kankaanpää, A., Hirvensalo, M., Tammelin, T., ... & Raitakari, O. T. (2014). Tracking of physical activity from early childhood through youth into adulthood. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 46(5), 955-962.
- Tomporowski, P. D., Lambourne, K., & Okumura, M. S. (2011). Physical activity interventions and children's mental function: an introduction and overview. *Preventive medicine*, 52, S3-S9.
- TURKCAPAR, U., Mine, KOÇ., & Mustafa, KOÇ. (2014). Analyzing the attitudes of elite wrestlers related to the use of doping. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 16(1), 128-134.
- Yu, C. L., Hsieh, S. S., Chueh, T. Y., Huang, C. J., Hillman, C. H., & Hung, T. M. (2020). The effects of acute aerobic exercise on inhibitory control and resting state heart rate variability in children with ADHD. *Scientific reports*, 10(1), 19958..

Bölüm 10

OLİMPİYATLARIN SERÜVENİ: ANTİK DÖNEMDEN MODERN DÜNYAYA YOLCULUK

Oğuzhan ALTUNGÜL¹

GİRİŞ

Olimpiyat oyunları, sporcular ve zengin ya da fakir olsun tüm seyirciler için sporun ötesindeydi. Zeus'a tapınma veya ibadet etme anlamı taşımakta, şenliklerin yapıldığı olimpia bölgesi bir yerleşim alanı değil, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif bir alandı. Yunan şehir ve kolonilerinin her tarafından gelen seyirciler, sadece olimpiyat oyunlarını izlemekle kalmaz, dönemin en önemli sanatçılarının yapıtlarını izleyebilme olanağına da sahip olurlardı. Olimpiyat oyunları, sporun en yoğun faaliyet biçimi olarak düzenlenirken kültür ve sanatta da önemli bir ilham kaynağıydı. Olimpiyat oyunlarının ilk 50 yılında, sadece koşu yarışları düzenlenmiştir (Tercüman Spor Ansiklopedisi, 1981; Üstel, 2005).

Olimpiyat oyunlarının organize ediliş sebepleri arasında sosyal, siyasi, dinî ve kültürel sebepler de vardı. Tanrı Zeus'u anmak ve sürekli savaş hâlinde bulunan site devletleri arasında barışı tesis etmek amacıyla yapılan olimpiyat oyunlarında sporcular çıplak olarak yarışır, bayanlar ve köleler oyunlara katılamazlar ve hatta seyredemezlerdi (Kaplan, 1987).

Bazı tarihçiler, olimpiyat oyunlarının “tanrılar tanrısı Zeus” adına düzenlendiğini savunurlar. Bazıları ise o dönemde efsane bir kahraman olan Pelops'un hatırasına düzenlendiğini belirtirler. Bazı efsanelere göre ise olimpiyat oyunları, Pelops'un Pisa Kralı'na karşı kazandığı zaferden sonra başladığını yazmaktadır (Tercüman Spor Ansiklopedisi, 1981; Koryürek, 2003).

Erken dönem Yunan'da spor yarışmaları için fiziksel idman o kadar önemli değildi. Savaşabilecek erkek, zaten daima formda olmak zorundaydı. Savaşçıların çalıştığı iki tür faaliyet vardı. Dövüş sporlarına, boksa ve güreşe çalışan “Palaistra” koşu ve atlama egzersizlerinin yapıldığı “Gymnasium”du. Bu yarışlara katılan sporcular, 10 ay öncesinden bu yarışlara hazırlanmaya başladılar. Yarışmalardan

¹ Doç. Dr., Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği Bölümü Spor Yönetim Bilimleri AD, oaltingul@firat.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-2572-7324

Seul Olimpiyat Oyunları 1988 yılında Güney Kore'nin başkenti Seul'de yapılmıştır. Türkiye, 83 kişilik bir katileyle katılmış ve Naim Süleymanoğlu, 1988 Seul Olimpiyat Oyunları'nda ülkemiz adına yarışmıştır. Bundan sonraki yarışmalarda Naim Süleymanoğlu, dokuz defa Dünya Şampiyonluğu, altı defa Olimpiyat Oyunları rekoru kırarak Cep Herkülü unvanını elde etmiş ve Time Dergisi'ne de kapak olmayı başarmıştır.

1992 Barcelona Olimpiyat Oyunları'nda toplamda altı madalya kazanılmıştır. Judo dalında Hülya Şenyurt, bu olimpiyat oyunlarında bronz madalya kazanarak olimpiyatlarda ilk madalya kazanan bayan sporcu unvanını elde etmiştir. 1996 Atlanta Olimpiyat Oyunları'nda Yüzyılın Güreşçisi unvanını elde eden Hamza Yerlikaya, 17 yaşında altın madalya kazanmıştır. Güreşte ismini Türk Tankı diye yazdıran 130 kilodaki Mahmut Demir, serbest güreşte 1992 Barcelona Olimpiyat Oyunları'nda şampiyon olmuştur.

2000 Sidney Olimpiyat Oyunları ve 2004 Atina Olimpiyat Oyunları'nda birçok madalya kazanılmıştır. 2004 Olimpiyat Oyunları'nda, bayanlarda ilk olimpiyat şampiyonu 48 kiloda halterci Nurcan Taylan, altın madalya elde etmiştir. 2008 Beijing Olimpiyatları, 2012 Londra Olimpiyatları, 2016 Rio De Janeiro Olimpiyatları ve 2020 Tokyo Olimpiyatları'nda da birçok başarı elde edilmiştir.

Olimpiyat Oyunları, tarih boyunca köklerini derinleştirmiş ve evrim geçirmiş, ancak her dönemde insanlık için anlamını korumuş eşsiz bir etkinliktir. Antik Yunan'dan günümüze kadar uzanan bu kutlamada, sadece sporcuların bedensel yetenekleri değil, aynı zamanda kültürler arası bağları ve insanlığın ortak değerlerini yücelten bir ruh vardır. Antik çağlardan başlayarak, Olimpiyatlar barışın simgesi olarak kabul edilmiş, sporcular aracılığıyla insanlar arasında bir köprü kurmuştur. Modern zamanlarda, bu oyunlar küresel bir platformda birleşmeyi sürdürmekte, farklı milletleri, dilleri ve gelenekleri kucaklamaktadır. Olimpiyatlar, sporun sadece rekabet değil, aynı zamanda insan dayanışması ve mücadele ruhu olduğunu vurgulayarak, dünya genelinde birliği ve hoşgörüyü kutlamaktadır. Tüm bu unsurlar bir araya geldiğinde, Olimpiyatlar sadece bir spor etkinliği değil, aynı zamanda insanlığın ortak bir bayramıdır.

KAYNAKÇA

- Alpman, C. (1972). Eğitimin bütünlüğü içinde beden eğitimi ve çağlar boyu gelişimi. İstanbul: Millî Eğitim Basımevi, s. 33, 141, 186, 187, 193, 195.
- As, E. (2016). İktidar-spor kurumları ilişkileri bağlamında iki dünya savaşı arasında türkiye cumhuriyeti'nin katıldığı olimpiyatlar. Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi, 12(24), 156-204.

Olimpiyatların Serüveni: Antik Dönemden Modern Dünyaya Yolculuk

- Atabeyoğlu, C. (1985). Tanzimat'tan cumhuriyete türkiye ansiklopedisi. İstanbul: İletişim Yayınları, s. 1474, 1475, 1476, 1477, 1479.
- Atabeyoğlu, C. (1991). Türk spor tarihi ansiklopedisi. İstanbul: An Grafik Basın Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi.
- Bengtson H. (1983). Die olympischen spiele in der antike. Zürich, München: Artemis, s. 4, 5.
- Bohus J. (1986). Sportgeschichte: Gesellschaft und sport von mykene bis heute. München, Wien, Zürich: BLV, s. 9-11, 40, 51, 52.
- Burhaneddin Bey. (1924). 1924 Olimpiyadı ne olacak. 22 Teşrin-i sani 1924, Spor Alemi Dergisi, 5, s. 3, 4.
- Cumhuriyet Gazetesi, 12 Ocak 1935.
- Decker, W. (1992). Sports and games of ancient Egypt. (trans.: A. Guttmann). New Haven: Yale University Press.
- Felek, B. (1974). Selim sırrı tarcan kimdir?, geçmiş zaman olurki. Milliyet Gazetesi, İstanbul.
- Golden, M. (2003). Sport in the ancient world from A to Z. Routledge.
- Henry, B. ve Yeomans, P. H. (1984). An approved history of the Olympic Games. Sherman Oaks: Alfred.
- Hiçyılmaz, E. (1995). Türkiye'de spor. İstanbul: Yeni Yüzyıl Kitaplığı Yayınları.
- İşcan, F. (1988). Türklerde spor. Ankara: Millî Eğitim Basımevi, s. 6-13, 31-33, 43, 45, 57, 71, 83, 104.
- Kahraman, A. (1995). Osmanlı devleti'nde spor. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Kannicht, R. (1997). Die Olympischen spiele im alten griechenland. Münster: Olympischer Sport: Rückblick und Perspektiven, s. 32.
- Kaplan, M. (1987). Türk milletinin kültürel değerleri. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayını, s. 2, 3.
- Karakaya, Y.E. (2022). Erken dönemden moderniteye spor tarihi. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kılıç, M. N., Özbayraktar, F. Yücel, E. Kıvanç, C. Han, A. ve Kılıç, M. (2015). Beden eğitimi ve spor tarihi. Ankara: Özgün Matbaacılık.
- Koryürek C. (2003). Olimpiyadlar. İstanbul: Stil Matbaacılık.
- Kurt, T., Kılıç, M., Kılıç, M, N., Özbayraktar, F., Yücel, E. ve Kıvanç, C. (2017). Türk spor tarihi: Millî eğitim bakanlığı devlet kitapları. Ankara: Başak Matbaacılık.
- Miller, S. G. (2004). Ancient greek athletics. New Haven, CT, and London: Yale University Press.
- Morpa Spor Ansiklopedisi Cilt 4. (2005). Morpa spor ansiklopedisi kültür yayınları (4). İstanbul: Morpa Kültür Yayınları Ltd. Şti., Asır Matbaası.
- Paleologos, C. (1976). The ancient olympic games. (Editors: In L. Killanin and J. Rodda), The Olympic Games New York: Macmillan.
- Rollinger, R. (1994). Aspekte des sports im alten sumer. Sportliche Betätigung und Herrschaftsidiologie im Wechselspiel, Nikephoros, 4, p. 7-64.
- Scanlon, T. F. (2006). Handbook of Sports and Media. (Editors: A.A. Raney and J. Bryant). UK: Lawrence Erlbaum Associates.
- Selim Sırrı. (1923). Eski olimpiyatların bir tarihçesi. Vatan Gazetesi, 19 Ekim 1923, s. 4, sü.1.2.

- Şevki, O. (2018). Osmanlı'dan cumhuriyet'e azınlık spor kulüpleri ve sporcular. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Spor Alemi Dergisi. (1922). 15 Ağustos 1922, S. 60, s. 5.
- Spor Alemi Dergisi. (1928). C.9, S. 14, 12 Nisan 1928, s. 2.
- Spor Kitabı. (2008). İstanbul: Ofset Film ve Matbaacılık, s. 12, 14, 15, 18, 23, 25, 26, 34, 36, 54, 64, 66.
- Swaddling, J. (2008). The ancient olympic games. USA: University of Texas Press.
- Tarcan, S. S. (1968). Olimpiyat oyunları ve stadyumlar. Millî Kütüphane, İstanbul, S. 86, A 42.
- Tekin, A. ve Tekin, G. (2014). Antik yunan dönemi: Spor ve antik olimpiyat oyunları. Tarih Okulu Dergisi, 7(18), 121-140.
- Terbiye ve Oyun Dergisi. (1338). Teşrinisani 1338 tarihli dergi, S. 5, s. 74.
- Tercüman Spor Ansiklopedisi. (1981). İstanbul: Tercüman Gazetesi Yayınları.
- Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi. (1985). Olimpik hareket. İstanbul: Gül Matbaası, s. 44-87.
- Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi. (1988). Olimpik hareket. İstanbul: Hürriyet Gazetesi Matbaası.
- Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi. (2008). Türkiye millî olimpiyat komitesi'nin 100.yılı. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi.
- Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi. (2021). Olimpiyat Oyunları Tarihi, Erişim adresi <https://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Detay/Olimpiyatlar/>, Erişim Tarihi: 16 Nisan 2021.
- Üstel, L. C. (2005). 1984'ten 2004'e Olimpiyat tarihi. İstanbul: Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık Anonim Şirketi.
- Üstel, L. C. (2005). 1984'ten 2004'e Olimpiyat tarihi. İstanbul: Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık Anonim Şirketi.
- Yıldıran, İ. (2014). Antikiteden moderniteye olimpiyat oyunları: idealler ve gerçekler. Hece (Batı medeniyeti Özel Sayısı), 18(210-212), 555-570.

Bölüm 11

DİJİTAL ÇAĞDA E-SPOR, İNOVASYON VE MODERN SPOR YÖNETİMİ

Yunus Emre KARAKAYA¹
Ömer Faruk ENGÜZEKLİ²

GİRİŞ

Dijital sporun günümüzde geleneksel sporlarla rekabet eder hale gelmesi, kompleks ve çeşitli faktörlerin bir araya gelmesiyle bir fenomen olarak karşımıza çıkmaktadır. Dijital sporun yükselmesi, global bağlantı, teknolojik ilerlemeler ve dijitalleşen genç neslin katılımı gibi temel faktörlerle yakından ilişkilidir. Bu önemli evrim, “Esports Insider” tarafından sunulan sektörel raporlar gibi kaynaklar tarafından detaylı bir şekilde analiz edilmiştir. Özellikle 2022 “*Global Esports Market Report*”, dijital sporun genel dinamiklerini, pazarın büyüklüğünü ve ekonomik etkilerini bilimsel bir perspektifle ele almaktadır. Raporda ortaya konan veriler, dijital sporun sadece bir eğlence biçimi olmanın ötesine geçtiğini ve küresel bir endüstri haline geldiğini göstermektedir. Dijital sporun popülerliğindeki bu artışın, genç neslin dijitalleşen dünyasına olan hızlı adaptasyonu ile doğrudan ilişkilendirilmesi bu evrimin temel unsurlarından biridir.

Genç neslin dijitalleşen dünyasına adaptasyon, teknolojiye erişim ve dijital platformlarda sosyal etkileşimde bulunma yeteneklerini içermektedir. Bu bağlamda, dijital sporun popülerliğindeki yükseliş, genç neslin dijital dünyaya hızlı uyum sağlamasıyla güçlenmektedir. Online oyunlar ve dijital spor etkinlikleri, gençler arasında sosyal bağları güçlendirmekte ve küresel bir dijital topluluk oluşturulmasına katkıda bulunmaktadır.

“*Esports Insider*” gibi raporlar, dijital sporun yükselişini bilimsel bir temelde anlamamıza ve genç neslin dijitalleşen dünyasına olan etkilerini değerlendirmemize yardımcı olmuştur. Bu faktörler, dijital sporun küresel çapta etkileşim yaratan ve büyüyen bir fenomen haline gelmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

¹ Doç. Dr., Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi AD, emrekarakaya@firat.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9858-2103

² Fırat Üniversitesi, İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, farukomer3547@gmail.com, ORCID: 0009-0002-8289-2331

KAYNAKLAR

1. Brown, A. (2018). From basement to madison square garden: the history of Esports. *Esports History Journal*, 5 (1), 45-67.
2. Data Analytics in Esports (2023). *Esports analytics annual report*. Erişim Tarihi: 10.11.2023
3. Esports Insider (2022). *Global esports market report*. Erişim Tarihi: 04.10.2023
4. Esports League Management (2022). *Overview of major esports leagues worldwide*. Erişim Tarihi: 12.09.2023
5. Gaming Analytics Group (2023). *The most popular esports games in 2023*. Erişim Tarihi: 10.09.2023
6. Hamari J, and Sjöblom M. (2017). What is eSports and why do people watch it?. *Internet Research*, 27 (2), 211-232.
7. Hamari J, Sjöblom M, and Törhönen M. (2016). Meaningful play: how video game business models are evolving. *Electronic Commerce Research and Applications*, 16, 13-23.
8. Johnson, D., and Scholes, L. (2021). the impact of 5g on the future of esports. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 16 (4), 515-524.
9. Johnson, M. (2019). The evolution of esports: A historical perspective. *International Journal of Sports Science*, 15 (3), 287-302.
10. Johnson, R. (2021). Enhancing player performance: A study on the latest trends in gaming hardware. *Journal of Interactive Gaming Research*, 8 (3), 112-128.
11. Jones, M. & ark. (2022). The impact of esports on youth: A comprehensive review. *Journal of Youth Studies*, 19 (4), 456-473.
12. Lee, A. & ark. (2022). Advancements in AR and VR technologies in esports broadcasting. *International Conference on Digital Entertainment*, 178-189.
13. Schwartz, D. (2019). *The culture of esports*. New York: New York University Press.
14. Smith, A. (2021). Public perception of esports: A comparative study of changing attitudes. *International Journal of Communication*, 15, 120-138.
15. Smith, J. (2023). The impact of 4k streaming on esports viewership. *Journal of Gaming Technology*, 12 (2), 45-62.
16. SuperData Research. (2023). *Global esports market report*. Erişim Tarihi: 04.10.2023
17. Taylor, N., and Witkowski, E. (2010). Serious play: Who's playing, who's paying, and what can we learn?. *International Journal of Computer-Supported Collaborative Learning*, 5 (2), 105-122.
18. Taylor, T. L. (2018). *Watch me play: Twitch and the rise of game live streaming*. Princeton University Press.
19. Wagner, M. (2013). *Got game: How the gamer generation is reshaping business forever*. Harvard Business Review Press.